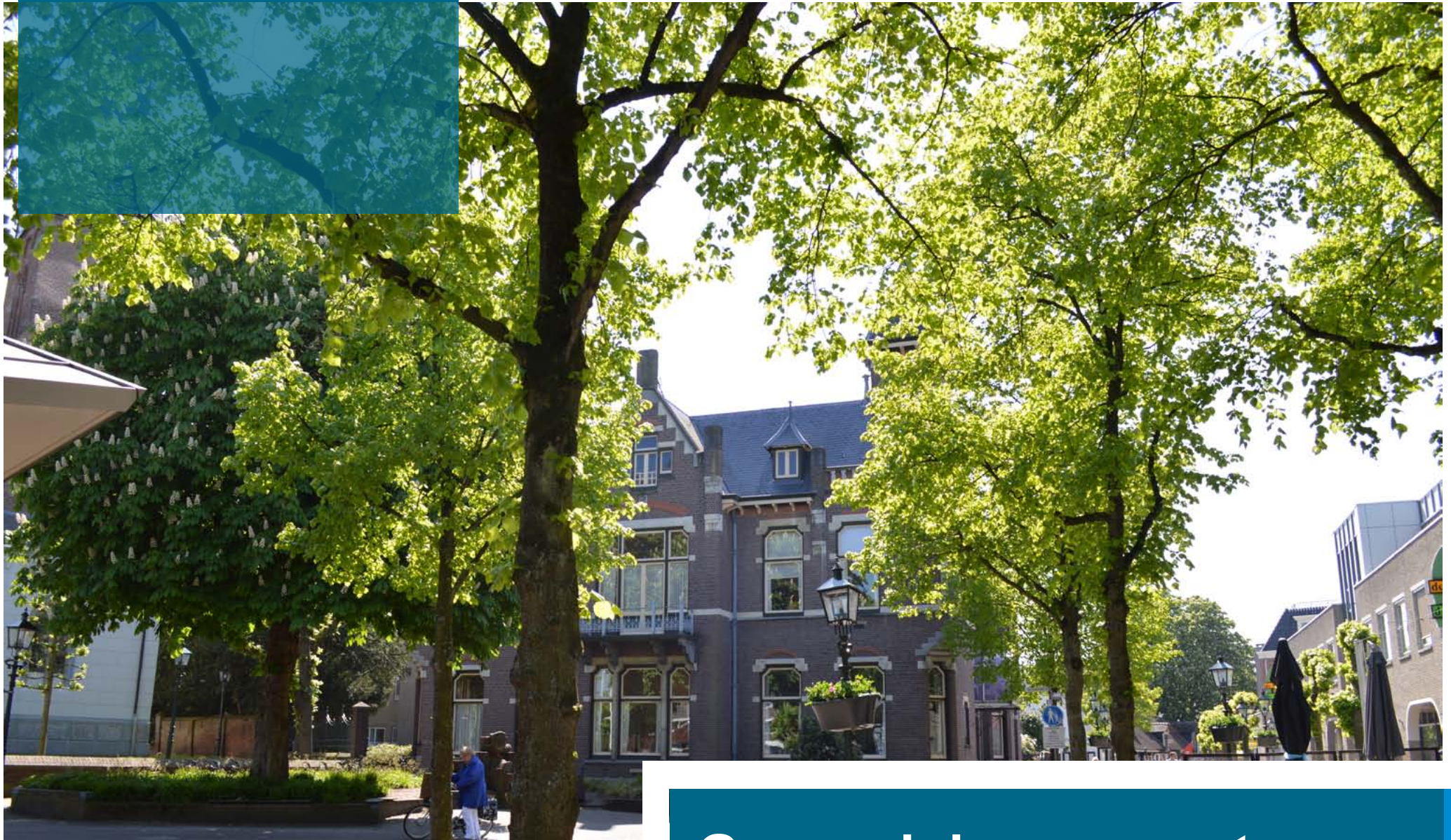

Groenvisie gemeente Baarn 2020

BTL
Advies

part of *idverde*

gemeente Baarn

Colofon

GROENVISIE GEMEENTE BAARN 2020

Op de toekomst voorbereid

OPDRACHTNEMER

BTL Advies B.V.
Oude Apeldoornseweg 41
7333 NR Apeldoorn
Postbus 177
7300 AD Apeldoorn
T 055 312 40 70
E adviesapeldoorn@btl.nl

OPGESTELD DOOR VRIJGEGEVEN DOOR

Ing. J. Luiten
Ing. L.A.E.W. Tamboer

OPDRACHTGEVER

Gemeente Baarn
Stationsweg 18
3743 EN BAARN

PROJECTNUMMER

725190100

Voorwoord

Geachte heer, mevrouw,

Ik presenteer u met plezier en trots de groenvisie van de gemeente Baarn. Aan de totstandkoming van deze visie hebben vele Baarnaars meegedacht en meegewerkt. Dat is precies zoals de gemeente het graag ziet: inwoners aan het woord en aan de gemeente de taak om die inbreng in goede en gedragen plannen te vertalen. Ik wil dan ook al diegenen die hun inbreng voor deze groenvisie hebben gegeven heel hartelijk bedanken.

De gemeente Baarn is een prachtige groene gemeente. Dat komt niet alleen door onze mooie bomen en parels van parken, zoals Cantonspark en Pekingtuin. Maar ook door de tuinen en terreinen van inwoners, agrariërs, landgoedeigenaren, Staatsbosbeheer en Waterschap. Laten we er samen voor zorgen het groene karakter te behouden en te versterken. De groenvisie is daarbij een belangrijke leidraad, hulpmiddel en inspiratiebron.

Ik roep iedereen die deze groenvisie leest van harte op: werk óók mee aan en draag zorg voor onze groene omgeving – niet alleen in het buitengebied, maar juist ook binnen de bebouwde kom. In deze groenvisie vindt u vele mooie voorstellen en ideeën!

Samen houden we de gemeente Baarn vitaal groen.

Baarn, maart 2020

Jannelies Vissers
Wethouder

1. Inleiding

In de groenvisie leggen wij aan de hand van verschillende thema's uit hoe we de komende jaren omgaan met de groeninrichting in onze gemeente. In de visie beschrijven we het beeld, de invulling en de functie van de groene buitenruimte die we met elkaar willen bereiken. Dit doen we omdat het groen belangrijk is en een grote bijdrage levert aan de beleving van een 'Vorstelijk Baarn'.

1.1 WAAROM EEN GROENVISIE?

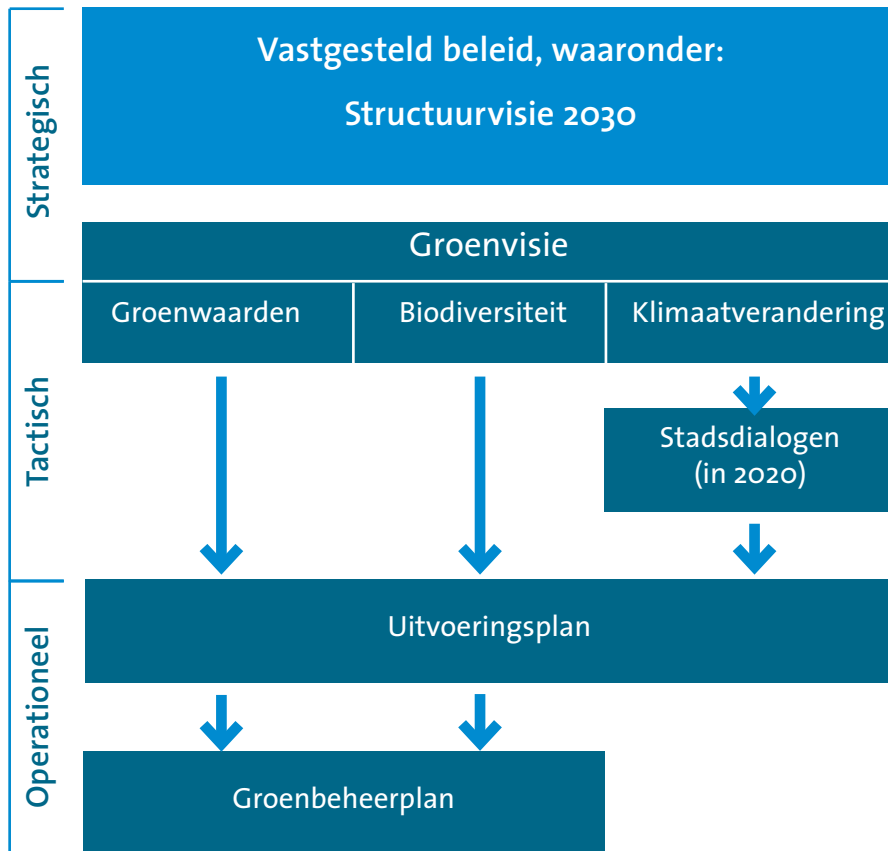
Een groenvisie is nodig om gezamenlijk duidelijk te hebben over waar we naartoe gaan met het groen in de gemeente Baarn. Dit is niet allemaal op de korte termijn te realiseren, maar zorgt ervoor dat we telkens stappen in de juiste richting blijven zetten. Hiermee bereiken we op den duur het beoogde eindbeeld. Het is nodig en ook een verplichting om periodiek de bestaande plannen te toetsen en waar nodig te herzien. Dit zorgt ervoor dat plannen actueel blijven en waar nodig helpen voor te bereiden op de uitdagingen van de toekomst. Een [veranderend klimaat](#) en het [behoud van biodiversiteit](#) zijn hiervan concrete voorbeelden.

Het is goed te beseffen dat niet al het groen binnen de gemeente Baarn in eigen beheer is. Het aandeel overige groengebieden is groot en kan ook een belangrijke bijdrage leveren aan het invullen van deze groenvisie. Denk aan particuliere tuinen, maar ook aan natuurgebieden van Staatsbosbeheer, landgoederen en gronden met een agrarische functie. Daarnaast bestaat de buitenruimte niet alleen uit groen, maar uit veel meer onderdelen zoals water, wegen, riolering en verlichting. Als gemeente is het onze taak ervoor te zorgen dat al deze onderdelen goed op elkaar zijn afgestemd. Zowel bij de aanleg ervan als het beheer dat in de jaren erna volgt.

1.2 ONZE AANPAK

Het opstellen van een groenvisie begint met bestaande plannen, wet- en regelgeving. Deze geven de kaders aan waarbinnen gedacht en gewerkt wordt. De huidige situatie vormt het vertrekpunt: waar gaat het al goed? Is de bestaande situatie toekomstbestendig (te maken)? En waar is ingrijpen nodig? Een [projectgroep](#) heeft de lijnen uitgezet en gewerkt aan de totstandkoming van deze groenvisie. Hierbij is nadrukkelijk de samenwerking gezocht met de verschillende beleidsterreinen binnen de gemeente en is invulling gegeven aan een actief participatieproces. In het [participatieproces](#) zijn inwoners en belangstellenden gevraagd naar hun mening over de groeninrichting. Vanuit verschillende thema's is daarbij gekeken naar de bestaande kwaliteiten en waar kansen liggen voor verbetering.

De informatie die hierbij is opgehaald is het vertrekpunt geweest voor het opstellen van deze groenvisie. Vanuit de groenvisie wordt gewerkt aan een [uitvoeringsplan](#) en een nieuw [groenbeheerplan](#).

Deze groenvisie is niet op zichzelf staand, maar gebaseerd op eerder vastgesteld beleid en actuele wet- en regelgeving. De afbeelding hiernaast geeft inzicht in de samenhang en hiërarchie tussen de verschillende planuitwerkingen. De groenvisie geeft vanuit het thema klimaatverandering input aan de te voeren stadsdialogen (in 2020). In het vervolgtraject wordt gewerkt aan het opstellen van een uitvoeringsplan en een groenbeheerplan.

1.3 LEESWIJZER

De visie begint in hoofdstuk 2 met een uitleg van bestaande kaders en uitgangspunten. Hiermee wordt duidelijk wat het vertrekpunt is van de groenvisie. In de hoofdstukken 3 t/m 5 volgt een uitwerking aan de hand van actuele thema's. Hierin wordt uitgelegd wat we met elk thema bedoelen, wat onze ambitie hierin is en welke kansen we zien om dit verder invulling te geven. Hoofdstuk 6 beschrijft en illustreert de groenstructuur zoals we deze voor ogen hebben. Hierbij maken we onderscheid in belangrijkheid van verschillende typen groen en hoe we hiermee in de toekomst om willen gaan.

2. Kaders en uitgangspunten

Dit hoofdstuk beschrijft waar we vanuit gaan bij het opstellen van deze groenvisie. Het huidige landschap vormt hierin de basis. Dit wordt aangevuld met de belangrijkste speerpunten vanuit het bestaande beleid. Daar hoort bij dat we deze groenvisie niet alleen voor elkaar, maar juist ook met elkaar invulling willen geven. Iedereen kan hieraan een beetje bijdragen.

2.1 HET LANDSCHAP

Kenmerkend voor onze gemeente is de afwisseling in de beleving van het landschap. Richting de Utrechtse Heuvelrug zien we de hoger gelegen en gesloten bossen. De ondergrond is zanderig en droog, daarom zien we hier vooral beuken, eiken en berken. Aan de andere kant is er de openheid van het polderlandschap langs de rivier de Eem, het [Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland](#). In dit open landschap kan je ver weg kijken en is veel ruimte voor agrarische activiteiten. Het venige polderlandschap is veelal nat, het zijn de essen, elzen en wilgen die hier veel voorkomen. Er is ook veel variatie in grassen, kruiden en struiken.

Tussen beide uitersten (bossen en open landschap) is een overgangsgebied. Hier komen we de oorspronkelijke landgoederen tegen. De hier aanwezige oude beplantingen vertellen iets over het landschap: ze zijn hierop aangepast en horen op die plek. De beplanting maakt het verleden zichtbaar en draagt bij aan een 'leesbaar' landschap.

Open landschap Praamgracht

2.2 BELEIDSKADERS

De groenvisie staat niet op zichzelf maar sluit aan bij eerder door de gemeente Baarn vastgesteld beleid. We hebben hiervoor een indeling gemaakt in verschillende thema's:

Aanvullend daarop sluit de groenvisie aan bij beleid dat in voorbereiding is:

VN-verdrag Handicap (inclusiebeleid)

Door de Verenigde Naties is een Inclusiebeleid vastgesteld. Inclusie betekent dat mensen met een beperking meedoen in de samenleving en erbij horen. In een inclusief Baarn kan iedereen meedoen, zowel de mensen met als zonder een beperking. Voor de groenvisie betekent dit de toegankelijkheid van de (groene) buitenruimte door alle inwoners en bezoekers. Kan bijvoorbeeld iemand in een rolstoel overal komen?

In ontwikkeling: Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA)

Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is erop gericht om Nederland als geheel toekomstbestendig te maken. Dit betekent dat het aangepast is op de gevolgen van toenemende hitte, droogte en pieken in neerslag. Gemeenten leveren hieraan een belangrijke bijdrage, of moeten dit gaan doen.

In voorbereiding op de Stadsdialogen (in 2020) is een verkenning uitgevoerd van de kansen en risico's in de gemeente Baarn ten aanzien van de klimaatverandering. Groen levert hier een belangrijke rol. De resultaten zijn verwerkt in de groenvisie.

2.3 SPEERPUNTEN BESTAAND BELEID

Net als in de 'Toekomstvisie Baarn in 2030' staan de begrippen 'Vorstelijk, Kwaliteit en Duurzaam' hierbij centraal. Hieronder leggen we uit wat dit betekent voor deze groenvisie.

- **Vorstelijk groen**

De oorsprong van de term 'Vorstelijk' ligt in de rijke en eeuwenlange historie die we als gemeente hebben met het koninklijk huis. De aanwezigheid van paleis Soestdijk is hiervan een duidelijk aanwijsbaar voorbeeld. Samen met kasteel Groeneveld en Lage Vuursche vormt het paleis een recreatieve trekker. De gemeente wil in de toekomst graag ruimte blijven bieden aan recreatie en deze meer spreiden, zodat de druk op onder andere de natuurwaarden op genoemde locaties afneemt.

In het beeldkwaliteitsplan is de keuze gemaakt om vooral in de toeristische gebieden te investeren in een hoge beeldkwaliteit in het onderhoud van het groen. Hieronder vallen het centrum, de hoofdinfrastructuren, de stedelijke parken en Lage Vuursche.

- **Duurzaam groen**

We zetten ons als gemeente actief in om Baarn waar mogelijk te verduurzamen. De groeninrichting is hiervan ook onderdeel. In het Programma Duurzaamheid wordt als één van de doelen klimaatadaptatie genoemd, waarbij het minimaliseren van de effecten van een veranderend klimaat centraal staat. Dit betekent dat het aanpassen op de gevolgen van hittestress, wateroverlast en verdroging doelstellingen op de lange termijn zijn. Hieraan kan de inrichting van de groene ruimte een belangrijke bijdrage leveren. Werken aan duurzame oplossingen vergt een integrale aanpak. Dit betekent dat we samenwerken met alle partijen die werken aan een toekomstbestendige leefomgeving. Een andere vorm van duurzaam en toekomstbestendig groenbeheer is rekening houden met biodiversiteit.

De groeninrichting binnen de gemeentegrenzen draagt voor een groot deel bij aan de uitstraling en identiteit van Baarn. Vertaald naar de groeninrichting betekent dit het behouden van bestaande kwaliteiten en verder ontwikkelen waar dit kan en nodig is. Als we ontwikkelen houden we vanuit het begrip 'duurzaamheid' altijd rekening met de effecten op lange termijn. Bij het behouden van bestaande kwaliteiten gaan we bijvoorbeeld uit van het aanwezige historische cultuurlandschap (Beleidsvisie Erfgoed) en van boomstructuren en bijzondere bomen die genoemd worden in het Bomenbeleidsplan.

- **Kwaliteit van de groeninrichting**

Het groen in een gemeente kan verschillende kwaliteiten hebben: het kan bijvoorbeeld mooi zijn om naar te kijken, een schuilplek of voedingsbron zijn voor dieren of een plek zijn waar kinderen graag spelen.

De waarden van groen voor mens, economie en maatschappij zijn groot en divers. Zo weten we dat groen uitdaagt tot bewegen waardoor we langer gezond blijven. Het uitzicht op groen draagt bij aan een sneller herstel bij ziekte. Juist vanuit de waarden van groen voor een gezonder en gelukkiger leven, willen we op die plekken waar het kan en nodig is werken aan meer groen en/of het vergroten van de bereikbaarheid van het aanwezige groen.

2.4 MET ELKAAR, VOOR ELKAAR

Zoals benoemd in de inleiding beheert de gemeente een deel van het groen in de gemeente. In verstedelijkt gebied zijn het ook de particuliere tuinen die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van de ambities in de groenvisie. In niet verstedelijkt gebied zijn het de agrariërs met bijvoorbeeld plas-draszones voor weidevogels en landgoedeigenaren die een belangrijke bijdrage kunnen leveren. Invulling van de groenvisie is daarom een gezamenlijke opgave.

Dat de Baarnaar betrokken is blijkt uit de actieve deelname aan het participatieproces bij de totstandkoming van deze groenvisie. Als gemeente willen we in een vervolgstap op deze groenvisie werken aan een uitvoeringsplan. In dit plan formuleren we concrete vervolgstappen om de visie invulling te geven. Hierbij betrekken we bewoners en informeren en ondersteunen we waar dit mogelijk is. Op die manier werken we met elkaar en voor elkaar aan het behoud van een vorstelijk Baarn.

3. Groenwaarden

Dit hoofdstuk legt eerst de betekenis van groenwaarden uit en wat kenmerkend is voor de gemeente Baarn. In Baarn is veel groen aanwezig dat er op verschillende plekken heel anders uit kan zien. Als gemeente vinden we al het groen belangrijk, maar we maken hierin wel onderscheid. We gaan hierbij uit van een indeling in groentypen en groenfuncties. Aansluitend volgt de ambitie voor de groenwaarden.

3.1 WAT WE HIERMEE BEDOELEN

Groenwaarden geven identiteit aan de gemeente Baarn. De gemeente Baarn heeft een rijke historie, waarbij ook het groen een 'verhaal vertelt'. De ligging in het landschap bepaalt hoe het groen zich in het verleden gevormd heeft. De eerder opgestelde erfgoedwaardenkaart geeft ons informatie over de cultuurhistorische groenwaarden uit het verleden. Onder groenwaarden verstaan we alle kwaliteiten van de groene buitenruimte die een bijdrage leveren aan de uitstraling en beleving van een vorstelijk Baarn.

- Op landschapsniveau gaat het hierbij om de sterke contrasten tussen de verschillende landschapstypen (hoog en droog versus laag en nat) en de aanwezigheid van landgoederen in het overgangsgebied.
- In het stedelijk gebied gaat het daarbij om de aanwezigheid van groen met een cultuurhistorische betekenis, het gebruik van een specifieke groentype in één wijk of de groene aankleding van plekken met een bijzonder karakter. Het Cantonspark of de Pekingtuin zijn hiervan voorbeelden.

Beleving van groenwaarden

Het gaat bij groenwaarden naast de aanwezigheid ervan ook om de beleving van het groen en hoe dit wordt gebruikt. Beleven van groen varieert van het erop uit kijken tot er actief gebruik van te maken door er te wandelen, hard te lopen of te fietsen. De beleving van de buitenruimte wordt niet alléén door het groen bepaald. Bij fietsen en wandelen dragen goede paden en goede bewegwijzering ook bij aan de beleving van de buitenruimte.

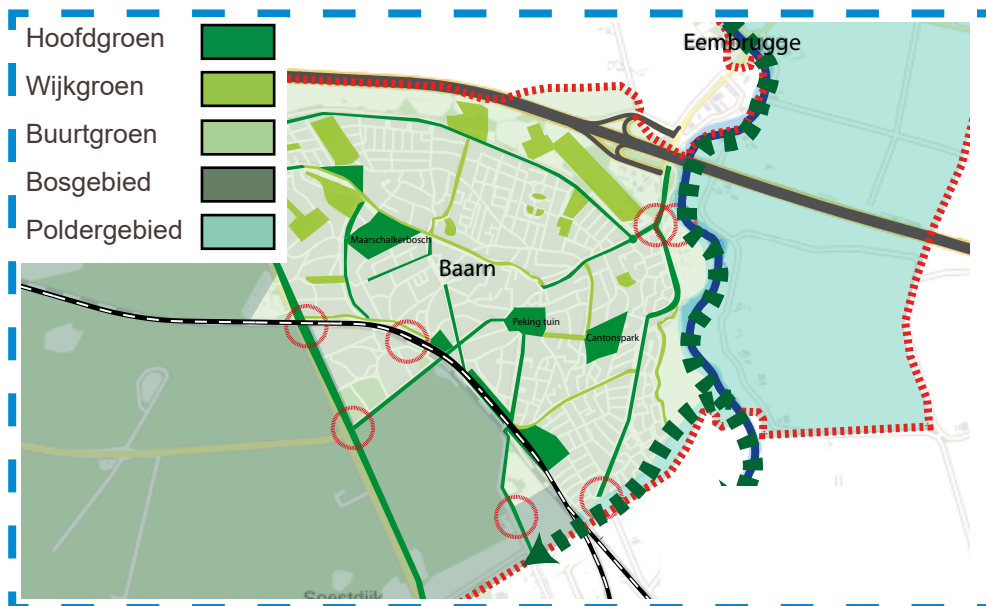
Indeling in groentypen

Op basis van de identiteit en de beleving van het groen is het groen onderverdeeld in groentypen. Groen dat in belangrijke mate bijdraagt aan de identiteit of groen dat belangrijk is voor de beleving is ingedeeld in een hogere categorie. Vragen die gesteld zijn bij het indelen van het groen zijn:

- Hoe bepalend is dit groenvak voor het realiseren van de visie op het groen?
- Is het functioneel en identiteitsbepalend groen of lokaal kijkgroen?
- Is het van betekenis voor alle inwoners of vooral voor een buurt?

Groentype	Toelichting
Hoofdgroen	Het betreft de grotere en veelal aaneengesloten groenelementen die het groene raamwerk van onze gemeente vormen. Dit groen vinden we belangrijk en willen we voor de toekomst behouden, versterken of waar mogelijk zelfs verder ontwikkelen.
Wijkgroen	Dit type groen is op wijkniveau belangrijk, heeft een structurerende en verbindende functie. Het levert ook een bijdrage aan de identiteit van een wijk. Wijkgroen willen we behouden en versterken indien dit mogelijk is.
Buurtgroen	In de buurten en straten treffen we het overige groen. Dit is al het groen dat niet toebehoort aan het hoofdgroen of wijkgroen. Voor omwonenden is dit groen vaak van groot belang, indien mogelijk willen we het groen behouden.

Indeling naar groentypen:

3.2 ONZE AMBITIE EN ONDERBOUWING

Met de keuze op de ambitiebalk erkennen we het belang van onze groenwaarden en maken we ons er hard voor om deze waar mogelijk verder te versterken en toegankelijk te maken. Samen werken we aan:

- **Behoud en versterking van de groene identiteit**

De variatie in het landschap wordt als grote kwaliteit ervaren en levert een belangrijke bijdrage aan het unieke karakter van Baarn. Voor de toekomst blijft dit contrast tussen beide landschapstypen behouden. Dit met aanwezigheid van een duidelijke overgangszone, waarbij bestaande landgoederen inclusief de bijbehorende groene aankleding, blijvend beeldbepalend zijn.

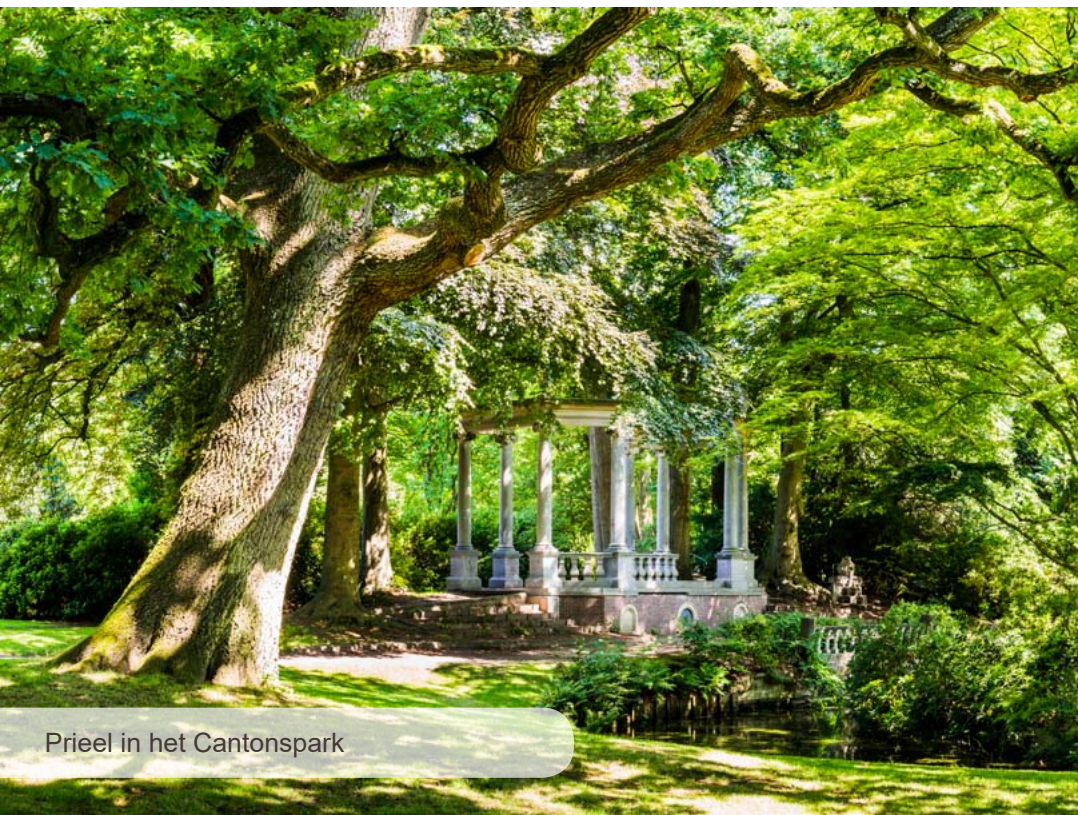
Als we verder inzoomen levert de groeninrichting ook op het schaalniveau van wijken en buurten een bijdrage aan het gevoel van 'eigenheid' en onderstreept het de identiteit van de plek. Dit betekent bijvoorbeeld dat groen met een cultuurhistorisch karakter of een bijzondere betekenis waar mogelijk voor de toekomst behouden blijft.

- **Het stimuleren van recreatie en toegankelijkheid in het groen**

We borgen de bereikbaarheid van het groen voor jong en oud, voor mobiele mensen en mindervalide mensen. Dit doen we met respect voor de bestaande situatie, wat betekent dat niet alles mogelijk is. Denk hierbij aan het behoud en de bescherming van lokale natuurwaarden en het natuurlijke karakter.

- **Vastleggen hoe we omgaan met het groen in Baarn**

In tabelvorm zijn de uitgangspunten per groentype beschreven. De tabel legt uit hoe we ten aanzien van de inrichting, het beheer en het onderhoud met het groen om willen gaan en onderscheid maken tussen de verschillende groentypen. Dit geeft sturing aan ontwikkelingen en de hierbij te maken afweging tussen belangen en te maken kosten.

Prieel in het Cantonspark

Groentype	Hoofdgroen	Wijkgroen	Buurtgroen
Ambitie	Behoud en versterking van de groene waarde heeft prioriteit bij veranderingen in de buitenruimte.	Behoud van de groene waarde heeft prioriteit bij veranderingen in de buitenruimte.	Behoud van de groene waarde als dit mogelijk is bij veranderingen in de buitenruimte.
Inrichting	Op gemeentelijk niveau: • Structurerend en verbindend; • Versterkt de algehele groene identiteit van Baarn; • Begeleidend langs (hoofd)wegen.	Op wijkniveau: • Structurerend en verbindend; • Levert een bijdrage aan de groene identiteit; • Begeleidend langs wijkontsluitingswegen.	Op buurt en straatniveau: • Groenaankleding; • Levert een bijdrage aan de groene uitstraling in de straat of op de plek. • Zorgt voor herkenning en een gevoel van 'eigen'.
Beheer en onderhoud	- Onderhoud wordt uitgevoerd volgens de vastgestelde kwaliteitsniveaus uit het Beeldkwaliteitsplan (BKP). - In aanvulling op het BKP zijn zones met een meer natuurlijke uitstraling en ecologisch beheer in hoofd-, wijk- en buurtgroen mogelijk.		
Vervanging	Bij vervanging heeft behoud van de groene waarde op gemeenteniveau prioriteit.	Bij vervanging heeft behoud van de groene waarde op wijkniveau prioriteit.	Afwegen of vervanging gewenst en/of haalbaar is (in relatie tot beschikbare groeiruimte).
Bewonersparticipatie	- De waarde van het groen is bepalend. - Bewonersparticipatie richt zich op het informeren bij vervanging en instandhouding van de groene waarde.		- Nieuwe groene initiatieven zijn bespreekbaar. Gestoeld op schoon, heel en veilig. - Bewoners kunnen zelf lokaal een 'plus' creëren.
	Participatie in groenonderhoud is mogelijk als dit bijdraagt aan behoud of versterking van de groenwaarde (bijvoorbeeld participatie in het Cantonspark).	- Participatie in groenonderhoud is mogelijk. - Afspraken worden vastgelegd volgens vastgestelde 'spelregels' van de gemeente.	
Verkoop/verhuur	Uitgangspunt: Komt niet voor verkoop en verhuur in aanmerking.		Snippergroen komt onder voorwaarden voor verkoop of verhuur in aanmerking.

Robuuste bomen in de groenstructuur

3.3 HOE WE HIER EEN VERVOLG AAN GEVEN

De groenstructuurkaart hanteren bij veranderingen in de buitenruimte. Kansen benutten als de groenstructuur versterkt kan worden.

Met stakeholders in het sociaal domein in gesprek gaan over het vergroten van de toegankelijkheid van het groen. Inzichtelijk maken van kansen en knelpunten.

Aangereikte initiatieven (thema groenwaarden) van bewoners meenemen in de planvorming en bij de concrete uitwerking hiervan naar maatregelen. Dit biedt mogelijk kansen om een initiatief veel breder in te zetten dan voor de nu door bewoners genoemde specifieke locaties.

Met elkaar, voor elkaar

Het groen dat de gemeente niet beheert levert ook een grote bijdrage aan de aantrekkingskracht van onze gemeente. Denk bijvoorbeeld aan de vele monumentale bomen die in privétuinen staan. Deze zijn beeldbepalend voor de plek of straat. Onze bewoners maken daarmee zélf de buitenruimte of leveren daaraan een bijdrage. Dit wordt ook gestimuleerd door bewoners actief te betrekken bij groenrenovatieplannen in eigen wijk, buurt of straat. Bewoners kunnen niet alleen meedenken, maar ook meedoen. Dit kan door een stukje groen te adopteren en te onderhouden. Dit gebeurt volgens de hiervoor vastgelegde spelregels.

4. Biodiversiteit

Dit hoofdstuk legt eerst uit wat we onder biodiversiteit verstaan en wat het voordeel is van het hebben van een grote biodiversiteit in het groen. Dat we werk maken van biodiversiteit blijkt uit de ambitiebalk die is voorzien van een duidelijke onderbouwing. Dit betekent dat we de komende jaren met elkaar aan de slag gaan en er in de groene buitenruimte veranderingen optreden. De opgenomen kansen geven hierbij de richting aan.

Over invasieve exoten

Er zijn tal van verschillende invasieve exoten. Binnen de gemeente Baarn hebben we vooral te maken met Japanse duizendknoop. Hak je de plant in mootjes, dan ontstaat uit elk mootje een nieuwe plant, die heel diep wortelt. Bestrijding hiervan is lastig, tijdrovend en kostbaar. Er is een groep bewoners die zich vrijwillig inzet om de soort actief te bestrijden.

4.1 WAT WE HIERMEE BEDOELEN

Onder biodiversiteit verstaan we de soortenrijkdom aan planten en dieren en de genetische variatie hiertussen. Juist de genetische variatie zorgt dat soorten net andere specifieke eigenschappen hebben, aangepast aan hun eigen leefgebied. Dit draagt bij aan de overlevingskansen van de soort.

De eikenprocessierups

De soort komt ook binnen de gemeente Baarn volop voor. De aanwezigheid van de eikenprocessierups is het gevolg van het ontbreken van een ecologisch evenwicht. De natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups zijn onvoldoende aanwezig. Het vergroten van de biodiversiteit zorgt dat de natuurlijke vijanden worden aangetrokken en de overlast sterk wordt beperkt.

Biodiversiteit staat onder druk

Steeds vaker horen we nieuwsberichten waaruit duidelijk wordt dat de biodiversiteit wereldwijd afneemt. Soorten sterven uit door veranderingen in hun leefgebied, veelal door menselijk ingrijpen. Denk daarbij aan het weghalen van natuur, het veranderen van de inrichting, het uitputten van de bodem, etc. De afname van soortenrijkdom is een mondiaal probleem, de opgave is afname van soortenrijkdom te remmen, waar mogelijk zelfs te stoppen.

Het belang van biodiversiteit

Het Baarnse groen heeft niet alleen waarde voor mensen, maar is juist van levensbelang voor planten, dieren en insecten. Als de groeninrichting in lijn is met de bodemsoort en als de bodem van goede kwaliteit is, ontstaan ecologische processen (ecosystemen) die in balans is en waar al deze soorten een plek hebben. Werk maken van veerkrachtige ecosystemen zorgt ervoor dat de natuur beter bestand is tegen invloeden van bijvoorbeeld klimaatverandering of door gebruiksdruk. Het zijn de ecosystemen waar we allemaal van profiteren. Dit kan op grote en op kleine schaal zijn. Voorbeelden hiervan zijn de productie van voedselgewassen, luchtzuivering, plaagbestrijding en bestuiving. We noemen dit ook wel [ecosysteemdiensten](#).

4.2 ONZE AMBITIE EN ONDERBOUWING

Met de keuze op de ambitiebalk erkennen we het belang van behoud en vergroten van biodiversiteit en de bijdrage die dit levert aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Om de soortenrijkdom effectief te behouden is het verkrijgen van inzicht in aanwezige (en beschermde) soorten / soortgroepen en de bijbehorende leefgebieden een voorwaarde. Door te benoemen wat nodig is om deze duurzaam in stand te houden wordt ook inzichtelijk wat de lokale beperkingen en risico's zijn. Samen werken we aan:

- **Het verbinden van leefgebieden**

Leefgebieden die met elkaar in verbinding staan maken het mogelijk dat dieren vanuit verschillende populaties elkaar kunnen vinden. Hiermee blijft de genetische variatie behouden. Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) is erop ingericht om natuur met elkaar te verbinden. Deze natuur heeft een beschermd karakter en komt ook in onze gemeente voor. Het behoud van landschappen met een hoge soortenrijkdom en waar mogelijk het aanleggen van verbindingzones tussen verschillende leefgebieden is van groot belang. De Praamgracht en Eem zijn mooie voorbeelden van bestaande ecologische verbindingzones binnen onze gemeente. Ook in de stedelijke omgeving zijn op lokaal niveau verbindingen te leggen en is er winst te behalen door het vergroten van de soortenrijkdom.

- **Het benoemen van zones voor ecologisch beheer**

Biodiversiteit ontstaat onder andere op plekken waar ruimte is voor natuurlijke processen. Bermen, taluds en groen langs watergangen bieden potentieel veel ruimte voor biodiversiteit en hebben veelal een verbindende functie. Door variatie in het maaibeheer, door niet altijd alles te maaien maar juist plekken over te slaan, ontstaat er meer diversiteit in begroeiing. Gevarieerde en kruidenrijke bermen leveren een bijdrage aan een meer natuurlijk evenwicht en daarmee aan een natuurlijke bestrijding van plagen.

De aanwezigheid van invasieve exoten, zoals de Japanse duizendknoop is een storende factor. Kenmerkend is het overheersende karakter ervan, wat juist leidt tot afname van de soortenrijkdom. Dit betekent dat voor de aanwezige invasieve exoten een duidelijke strategie (bestrijden of beheersen), tijd en (financiële) middelen nodig zijn.

----->

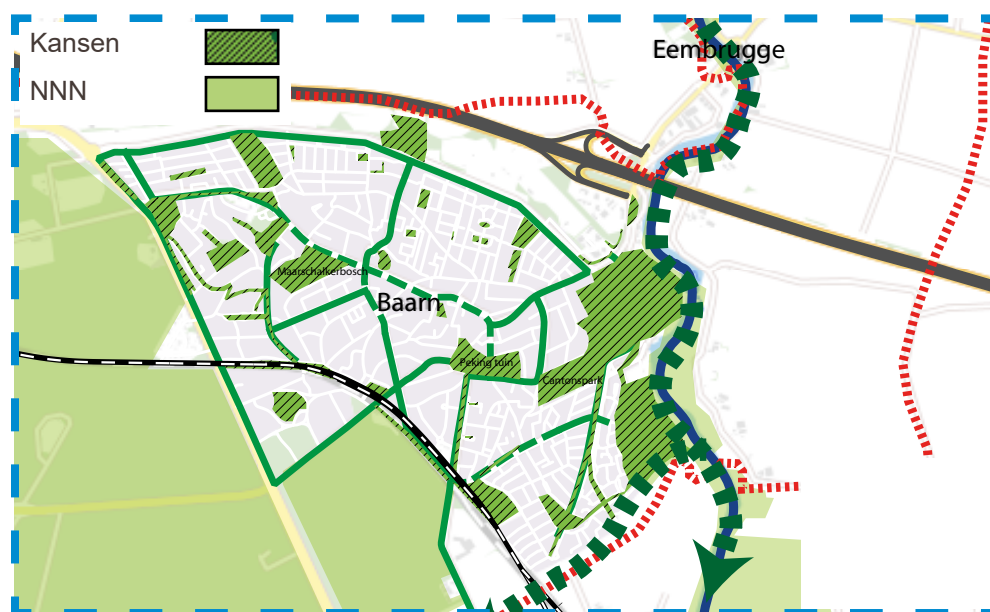
Struweel en bloeiende bermen voor biodiversiteit

Met elkaar, voor elkaar

Omdat we als gemeente het beheer voeren over een deel van het groen, zien we het als onze taak om deze ambitie samen invulling te geven. Hiermee bedoelen we het betrekken van inwoners met een eigen tuin, landgoedeigenaren en agrariërs in het veengebied.

Ook de kinderen van Baarn vragen we hierin met ons mee te denken en te doen. Kinderen hebben vaak goede ideeën, juist door buiten de bestaande kaders te denken. Een voorbeeld van de kinderen van 'De groene weldoeners Baarn': Het uitreiken van 'complimentboompjes' voor wie goed met groen omgaat en 'aanmoedigingsboompjes' voor wie hierin nog wat hulp kan gebruiken.

Kansen voor biodiversiteit:

- **Het variëren in gelaagdheid in groen en variëren in soorten**

Het werken aan meer gelaagdheid in beplanting levert een positieve bijdrage aan de biodiversiteit. Hieronder wordt de variatie in de opbouw van kruiden, struiken en bomen verstaan. Juist de variatie in de inrichting levert voedsel-, schuil- en nestgelegenheid op voor vogels, wilde bijen, vlinders en andere dieren en insecten.

Door te variëren in soorten beplanting ontstaat er ook meer mogelijkheid voor dieren en insecten om zich te vestigen. Ook vermindert een variatie in soorten de kans op plagen en op uitval van grote aaneengesloten stukken groen door ziekten of aantastingen. Op de biodiversiteitskaart is aangegeven waar er mogelijk kansen liggen om te werken aan meer biodiversiteit in de gemeente Baarn. Het betreft een voorverkenning, de locaties zijn gekozen op basis van vooraf bepaalde criteria.

- **Het doorbreken van spanningsvelden en het betrekken van mensen**

Het op bepaalde plekken ruimte geven aan biodiversiteit en natuurlijke processen betekent ook dat er soms concessies worden gedaan. Dit heeft vooral betrekking op de beleving van de beeldkwaliteit. Dit levert spanningsvelden op en dat is begrijpelijk. Veel mensen zijn in theorie voor behoud van biodiversiteit, maar in de praktijk vinden zij strak onderhouden groenpercelen in hun woon- en leefomgeving ook erg belangrijk. Een natuurlijke uitstraling van het groen past hier niet altijd bij. Dit noemen we ook wel het NIMBY-principe (Not In My Backyard). Als gemeente maken we ons sterk voor het doorbreken van deze spanningsvelden.

4.3 HOE WE HIER EEN VERVOLG AAN GEVEN

Inzichtelijk maken welke bijzondere natuurwaarden (leefgebieden en vestigingsplaatsen) onze gemeente huisvest en waar kansen liggen om verschillende gebieden met elkaar te verbinden. Dit vanuit de samenhang met waterstructuren invulling geven.

Vastleggen van de voorkomende invasieve exoten (planten) en per soort bepalen van een strategie ten aanzien van het bestrijden of het beheersen van de soort.

Inventariseren van kansen in het buitengebied / agrarisch gebied om biodiversiteit te versterken. Hierbij aansluiting zoeken bij de natuurvisie van natuurbeheerders, landgoedeigenaren en agrariërs.

Inventariseren van kansen in het stedelijk gebied. Dit kan zowel het gemeentegroen als de particuliere tuin betreffen.

Zoeken van de aansluiting bij bestaande lesprogramma's op scholen om leerlingen uit te dagen mee te doen en te denken met het thema 'groen en biodiversiteit' in de gemeente Baarn.

Formuleren van richtlijnen / uitgangspunten voor toe te passen beplantingssortiment (bomen, struiken, kruiden en bollen) in het gemeentelijk groen.

Borgen naleving van de Wet natuurbescherming en het van toepassing verklaren van actuele gedragscode(s).

[Aangereikte initiatieven](#) (thema biodiversiteit) van bewoners meenemen in de planvorming en bij de concrete uitwerking hiervan naar maatregelen. Dit biedt mogelijk kans om een initiatief veel breder in te zetten dan de nu door bewoners genoemde specifieke locaties.

Meer leefgebied voor het roodborstje

5. Klimaatverandering

Dit hoofdstuk legt eerst uit hoe klimaatverandering eruit ziet en wat de verwachte effecten zijn voor onze gemeente. Vervolgens wordt duidelijk welke positieve bijdrage groen levert aan het behoud van een gezonde leefomgeving bij een veranderend klimaat. Uit onze ambitiebalk blijkt dat het aanpassen aan een veranderend klimaat prioriteit heeft. We leggen daarbij uit welke kansen we zien, geven aan hoe groen wordt aangepast aan het veranderend klimaat en hoe bewoners hieraan zelf kunnen bijdragen.

5.1 WAT WE HIERMEE BEDOELEN

Het veranderend klimaat is een actueel thema én een opgave voor de toekomst. De tendens is dat het gemiddeld gezien steeds warmer wordt, perioden van droogte langer aanhouden en bij neerslag er vaker sprake is van hevige piekbuien. [Deze klimaatscenario's](#) laten zien wat we in de toekomst mogen verwachten. Het omgaan met en anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering noemen we klimaatadaptatie, een begrip dat in deze visie vaker gebruikt wordt.

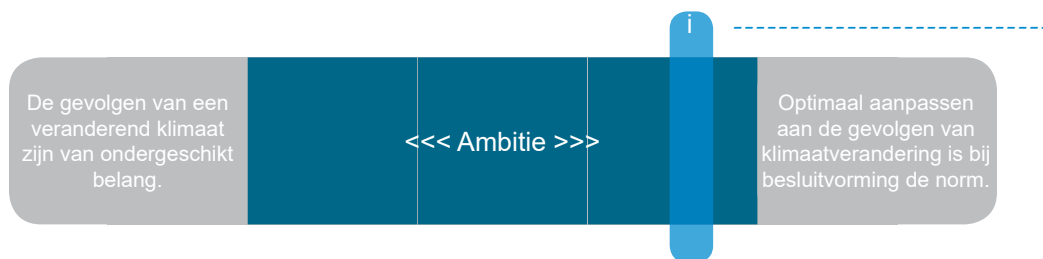
Klimaatverandering is niet alleen een opgave voor de toekomst, maar ook een actueel probleem. De aanhoudende droogte in 2018 en in 2019 heeft geleid tot uitval van honderden bomen in onze gemeente als gevolg van vochttekort. Dit heeft ook geleid tot het droogvallen van waterbronnen, wat direct het leefgebied van planten en dieren aantast. Het doel van klimaatadaptatie is om onze gemeente ook voor de toekomst als aantrekkelijke, veilige en gezonde plek te behouden.

Werken aan een slimme buitenruimte

Het slim inrichten van de buitenruimte zorgt voor een regulerend en herstellend vermogen ervan. In deze groenvisie ligt de nadruk telkens op de bijdrage die groen hieraan kan leveren. Zo leggen bomen CO₂ vast en leveren ze een grote bijdrage aan het verkoelen van het stedelijk gebied. Onder een slimme inrichting wordt ook verstaan het op elkaar afstemmen van de groen- en waterinrichting. Juist in deze samenwerking kan toegevoegde waarde ontstaan, die de onderdelen afzonderlijk niet kunnen leveren. Als voorbeeld de wadi die, mits goed ingericht, ook plaats biedt aan de ontwikkeling van diverse natuurwaarden, zowel voor planten als dieren.

Een eerste inventarisatie van de klimaateffecten en kansen in de gemeente Baarn zijn in het kader van het nationale [Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie \(DPRA\)](#) inzichtelijk gemaakt.

5.2 ONZE AMBITIE EN ONDERBOUWING

De ambitiebalk geeft aan dat we proactief omgaan met de gevolgen van een veranderend klimaat. We leveren vanuit groen een bijdrage aan het behoud van een gezonde en veilige leefomgeving binnen onze gemeente. Dit betekent ook het verkrijgen van inzicht in risico's, potentiële gevolgen en de kans dat deze voor kunnen komen. Deze kennis geeft de mogelijkheid om de grootste risico's het eerste aan te pakken, waarbij we voldoende oog houden voor de ruimtelijke context van een locatie. Dit betekent dat niet alles overal kan. Samen geven we hier invulling aan door:

- **Het plantensortiment af te stemmen op de toekomst**

Toe te passen bomen, struiken en kruiden passen bij de ondergrond en zijn bestand tegen sterk wisselende weersomstandigheden. De beplanting is gevarieerd en niet alleen inheems (van eigen bodem) maar wordt aangevuld met uitheemse soorten. Bij uitheemse soorten valt te denken aan soorten die van oorsprong komen uit landen met een gemiddeld warmer en droger klimaat en aan deze groeiomstandigheden zijn aangepast.

- **De waterbufferende functie van groen te benutten**

Het groen houdt regenwater vast en zorgt bij piekbuien voor minder wateroverlast en dat rioolbuizen minder snel vol raken. Een ander voorbeeld van het inzetten van groen bij de opvang van regenwater is het aanleggen van een verlaagd speelveld dat uitstekend als wadi kan dienen. Dit betekent alleen dat het speelveld af en toe niet bespeelbaar is.

- **De verkoelende werking van het groen te benutten**

Buurtten met veel verharding hebben de focus op toename van groen bij de herinrichting. Voldoende volwassen bomen zijn de natuurlijke airco's in de gemeente en zorgen voor verkoeling tijdens tropische dagen. Voor alle doelgroepen (kinderen, jongvolwassenen en senioren) moet voldoende verkoelend groen binnen 'handbereik' zijn. Bestaande bomen die nu of op termijn voor schaduw zorgen bij zonnepanelen blijven staan. Bij het planten van nieuwe bomen houden we waar mogelijk wel rekening met situering ten opzichte van zonnepanelen.

Bomen zorgen voor schaduw en verkoeling

5.3 HOE WE HIER EEN VERVOLG AAN GEVEN

De punten uit de ambitie uitwerken in het gemeentelijke uitvoeringstraject van het DPRA .

Het stimuleren en faciliteren van inwoners in de bijdrage aan klimaatadaptatie door uitvoering van Operatie Steenbreek (tegel eruit, plant erin) en deelname aan project Heuvelrugtuinen.

Opstellen van richtinggevende sortimentslijst beplantingen die bestand is tegen huidige en te verwachten weersextremen.

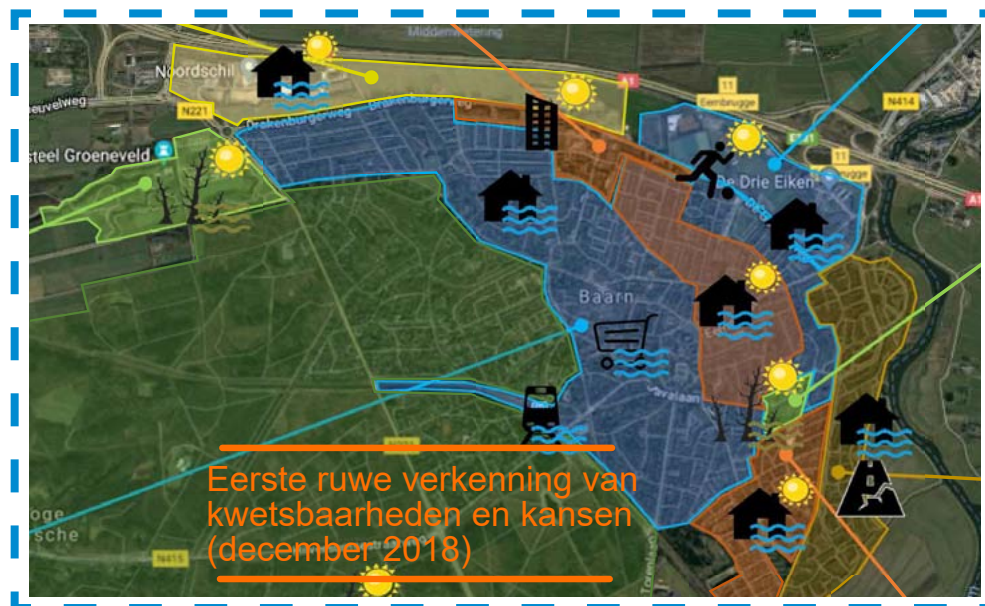
Aangereikte initiatieven (thema klimaatadaptatie) van bewoners meenemen in de planvorming en bij de concrete uitwerking hiervan naar maatregelen. Dit biedt mogelijk kans om een initiatief veel breder in te zetten dan de nu door bewoners genoemde specifieke locaties.

Met elkaar, voor elkaar

Het treffen van effectieve klimaatadaptatieve maatregelen vergt een goede samenwerking tussen de verschillende partners die werken aan een toekomstbestendige leefomgeving. Denk hierbij niet alleen aan groen en water, maar ook aan de bestrating en bebouwing. Ook de beschikbaarheid van particulier groen (open ruimte) levert binnen het verstedelijkt gebied een belangrijke bijdrage.

Juist in tuinen is het mogelijk om op kleinschalig niveau direct aan de slag te gaan. Dit kan bijvoorbeeld door stenen te vervangen voor groen en regenwater op te vangen in de eigen tuin. Het betrekken van bewoners, delen van kennis en waar nodig bewoners hierin ondersteunen is hiervoor nodig. Dit bereiken we onder andere door als gemeente aan te sluiten bij bestaande initiatieven, zoals operatie Steenbreek en Utrechtse Heuvelrugtuinen.

Risico's en kansen bij klimaatverandering:

6. Groenstructuur

Dit hoofdstuk vat de groenvisie samen in een groenstructuurkaart en geeft een toelichting op de onderdelen die op deze kaart zichtbaar zijn. Dit is richtinggevend voor toekomstige ontwikkelingen.

- **Ecologische verbindingszone**

De ecologische verbindingszone is een groene en waterrijke zone langs de Eem. Deze verbindt het open polderlandschap met het bosgebied. Door deze verbindingszone kunnen soorten zich makkelijker van het ene naar het andere gebied verplaatsen. Dit is goed voor de biodiversiteit in Baarn.

- **Entrees**

De entrees in Baarn zijn die locaties waar bewoners en bezoekers de gemeente binnen komen. Ze liggen vaak op knooppunten van doorgaande wegen. We streven er als gemeente naar om de entrees tot Baarn visueel aantrekkelijk te maken.

- **Groentypen: hoofdgroen, wijkgroen en buurtgroen**

Deze indeling is gemaakt op basis van de bijdrage die groen levert aan de leefbaarheid en identiteit van onze gemeente. De indeling wordt voor een groot deel bepaald door de waarde van de groeninrichting in relatie tot de thema's in deze groenvisie: groenwaarden, biodiversiteit en klimaatverandering.

- **Kansen voor biodiversiteit**

Op de kaart zijn locaties aangewezen waar kansen liggen om biodiversiteit te vergroten. Dit kan bijvoorbeeld door aangepast beheer of aanpassing van het aan te planten sortiment.

- **Oude buitenplaatsen**

De oude buitenplaatsen zijn voor een deel behouden gebleven. Als onderdeel van het landschap wordt dit vaak hoog gewaardeerd, zowel vanuit het oogpunt van groenwaarden als biodiversiteit.

- **Historische lanen**

Deze lanenstructuur verbindt oude buitenplaatsen, parken en het stedelijk gebied met elkaar. Delen hiervan zijn onderdeel van de hoofdgroenstructuur. Hiermee blijven bijzondere groenwaarden zichtbaar in Baarn.

Omgaan met klimaatverandering

In dit samenvattende hoofdstuk is de informatie over klimaatverandering en hoe hierop te anticiperen buiten beschouwing gelaten. Hier is voor gekozen omdat klimaatverandering en klimaatadaptatie belangrijke onderwerpen zijn voor de in 2020 te voeren stadsdialogen. De resultaten van de stadsdialogen gebruikt de gemeente Baarn als basis bij het formuleren van klimaatadaptatieve maatregelen.

Groenstructuurkaart Baarn
Legenda

Gemeentegrens		Hoofdgroen	
Rivier de Eem		Wijkgroen	
Snelweg		Buurtgroen	
Ecologische verbindingszone		Biodiversiteit kansen	
Spoorlijn		Historische lanen	
Entree		Oude buitenplaatsen	
Bosgebied			
Poldergebied			

Uitvoeringsplan	28
Veranderend klimaat	25
Behoud van biodiversiteit	26
Projectgroep	27
Participatieproces	28
Uitvoeringsplan	29
Groenbeheerplan	30
Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland	31
Beleidskaders: Ruimtelijke kwaliteit	32
Beleidskaders: Bomen	33
Beleidskaders: Groen en spelen	34
Beleidskaders: Stedelijk water	35
De waarden van groen	36
Waarde van bomen	37
Ecosysteemdienste	38
Praamgracht en Eem	39
Criteria bij kansen voor biodiversiteit	40
Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA)	41
Bewonersparticipatie: bijdrage thema 'groenwaarden'	42
Bewonersparticipatie: bijdrage thema 'biodiversiteit'	43
Bewonersparticipatie: bijdrage thema 'klimaatverandering'	44
Kaart: Indeling groentypen	45
Kaart: Beheerkwaliteit in Baarn	46
Kaart: Kansen voor biodiversiteit in Baarn	47
Kaart: Nationaal Natuurnetwerk (NNN)	48
Eerste verkenning kwetsbaarheden en kansen (bron: Stan Water)	49
Bronvermelding	50

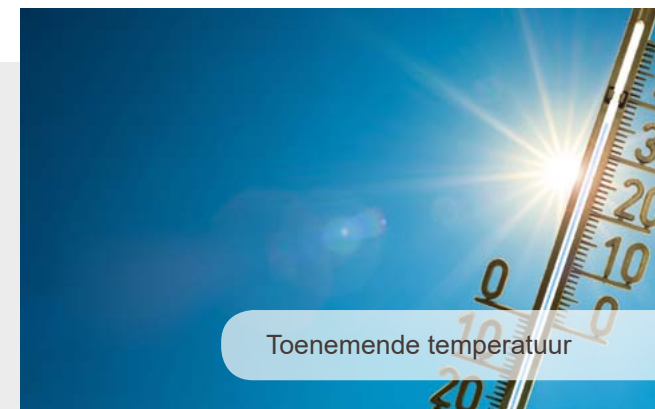
Bijlagen en achtergronden

Veranderend klimaat

Klimaatverandering en de gevolgen daarvan staan mondiaal hoog op de agenda en vergen op allerlei niveaus maatregelen om de snelheid van dit proces te vertragen en de effecten ervan te beheersen. Verandering van het klimaat leidt steeds vaker tot extremen: hogere temperaturen, langere perioden van droogte en hevige neerslag. Het KNMI vertaalt dit naar verschillende klimaatscenario's, op een schaal van het meest gunstige tot minst gunstige scenario. De nieuwste scenario's worden in 2021 verwacht.

Ten aanzien van de openbare ruimte vergen klimaatveranderingen een eigentijdse visie en aanpassingen om deze gezond en veilig te houden. Gegeven de langere perioden van droogte is er bijvoorbeeld de uitdaging om water niet zo snel mogelijk af te voeren, maar juist vast te houden en waar mogelijk lokaal te benutten.

Groen- en waterelementen zijn bepalende factoren voor het leefbaar en aantrekkelijk houden van het stedelijk gebied. Juist in de combinatie ontstaat toegevoegde waarde en de kans voor ontwikkeling van een diversiteit aan natuurwaarden.

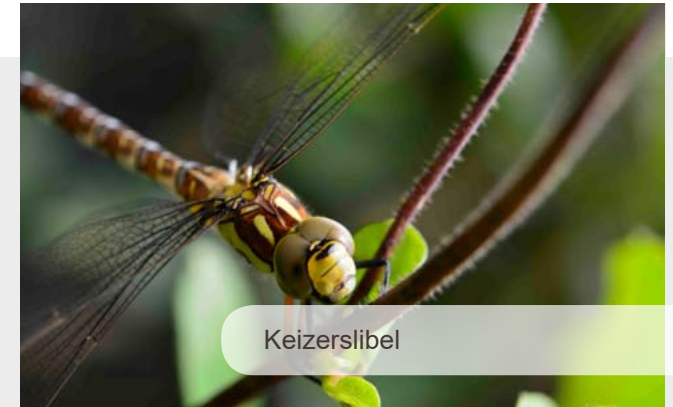

Behoud van biodiversiteit

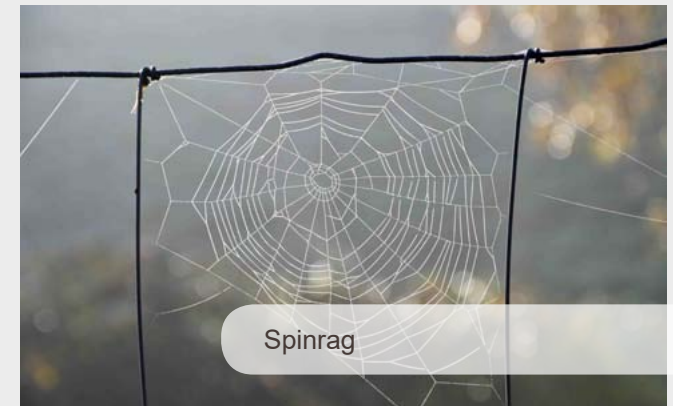
Onder biodiversiteit verstaan we de soortenrijkdom aan planten en dieren en de genetische variatie hiertussen. Juist de genetische variatie zorgt dat soorten net andere specifieke eigenschappen hebben, aangepast aan hun eigen leefgebied. Dit draagt bij aan de overlevingskansen van de soort. Als de groeninrichting in lijn is met de bodemsoort en als de bodem van goede kwaliteit is, ontstaan evenwichtige, ecologische processen (ecosystemen) waar al deze soorten een plek hebben.

Steeds vaker horen we nieuwsberichten waaruit duidelijk wordt dat de biodiversiteit wereldwijd afneemt. Soorten sterven uit door veranderingen in hun leefgebied, veelal door menselijk ingrijpen. Denk daarbij aan het weghalen van natuur, het veranderen van de inrichting, het uitputten van de bodem, etc. De afname van soortenrijkdom is een mondiaal probleem, de opgave is afname van soortenrijkdom te remmen, waar mogelijk zelfs te stoppen.

Door de beperkte grootte van de percelen, een relatief hoge mate van beheer en verstoring door de nabijheid van mensen is de ecologische waarde van het groen in een wijk minder groot voor grotere diersoorten en natuurlijke processen. Met name de grotere bospercelen en ruigtes in het buitengebied bieden volop mogelijkheden voor ecologische processen met een beperkt menselijk ingrijpen. Ook het inrichten van verbindingzones tussen verschillende groengebieden kan een bijdrage leveren aan het versterken van de biodiversiteit in een gebied.

Keizerslibel

Spinrag

Samenscholing zwammen

Projectgroep

De projectgroep is ingevuld vanuit de afdeling groenbeheer en afdeling communicatie van de gemeente Baarn, deze is aangevuld met adviseurs van BTL Advies.

De projectgroep is verantwoordelijk geweest voor het betrekken van de verschillende stakeholders (intern, extern), het borgen van de inhoudelijke kwaliteit van de groenvisie en het bewaken van het tijdsplan.

Projectgroep en brede werkgroep

Vanuit de gemeente Baarn is met een integrale blik input geleverd aan en meegelezen met de ontwikkeling van deze groenvisie. Dit met als doel te borgen dat wat beschreven is in de groenvisie in lijn is met het beleid van de gemeente. Halverwege het proces is de inhoudelijke uitwerking van de groenvisie in een conceptversie voorgelegd aan deze brede werkgroep. De opgehaalde feedback is gebruikt voor het aanvullen en aanscherpen van de groenvisie.

Participatieproces

De groene buitenruimte is er voor iedereen, en een ieder heeft er ook belang bij. De voordelen van groen zijn soms heel direct duidelijk: je kijkt erop uit, je wandelt er graag in, je kan er soms onder schuilen als het regent, etc. We weten inmiddels dat groen op veel meer manieren van cruciale waarde is en een bijdrage levert aan leefbaar, gezond en veilig Baarn. Hoe dat precies zit wordt in de groenvisie verder uitgelegd.

Omdat de (groene) buitenruimte van iedereen is, heeft de gemeente invulling gegeven aan een participatieproces. Hierbij zijn vooral bewoners van Baarn uitgenodigd, wat is aangevuld met overige belangstellenden. Denk hierbij aan natuurbeheerders, landgoedeigenaren, het waterschap, etc. Het proces is erop gericht geweest om:

- Uitleg te geven over de thema's (groenwaarden, biodiversiteit en klimaatverandering);
- Te benoemen wat dit betekent voor de gemeente Baarn;
- Te bevragen waar het al goed gaat, wat de bestaande kwaliteiten zijn;
- Te bevragen waar kansen liggen om bestaande knelpunten op te lossen of bepaalde plekken juist verder te optimaliseren.

Hiervoor is op 5 november 2019 een bewonersavond georganiseerd. Aan de hand van de verschillende themaposters is hierover de dialoog gevoerd. De avond is druk bezocht geweest (meer dan 50 bewoners / belangstellenden), waaruit op te maken is dat bewoners betrokken zijn bij de buitenruimte en hierin graag meedenken. Dit heeft geleid tot veel input die grofweg in te delen is naar 'kwaliteiten' en 'kansen'. Veel hiervan is meegenomen in deze groenvisie, zij het vaak op een meer abstracte manier. Dat past bij een visieniveau. In de beoogde vervolgstappen en -uitwerkingen zal dit steeds concreter worden gemaakt.

In januari (2020) is de groenvisie ter inzage aangeboden aan bewoners en belangstellenden. Diegene die tijdens de eerste bewonersavond aanwezig waren zijn expliciet uitgenodigd om reactie te geven op de nieuwe groenvisie voor de gemeente Baarn.

Themaposter groenwaarden

Themaposter biodiversiteit

Themaposter klimaatverandering

Uitvoeringsplan

Het uitvoeringsplan is een beoogd vervolg op de groenvisie. Een visie is veelal hoogover en meer abstract van opzet. Een uitvoeringsplan is erop gericht om de visie meer concreet te maken. Dit gebeurt door het benoemen van concrete maatregelen en kansrijke locaties om deze maatregelen toe te passen. Hierbij wordt ook gekeken naar de voorstellen die zijn aangereikt in het gevoerde participatieproces met bewoners. Deze voorstellen worden getoetst op haalbaarheid en toepasbaarheid.

Het uitvoeringsplan resulteert in:

- Een concrete set van voorgestelde maatregelen;
- Een kaart waarop is aangegeven waar welke maatregelen kansrijk zijn;
- Een kostenraming per maatregel.

Kostenraming

Het uitvoeringsplan maakt heel concreet wat de beoogde maatregelen gaan kosten. Om de besluitvorming hieromtrent beter te sturen wordt dit aangevuld met kansen om maatregelen gecombineerd uit te voeren inclusief een prioritering hiervan. Dit betekent dat niet alles tegelijk kan, maar dat er wordt gewerkt met een realistische plannen en spreiding van kosten.

Groenbeheerplan

Het groenbeheer heeft betrekking op het in stand houden van de bestaande situatie of waar nodig de bestaande situatie begeleiden naar de beoogde situatie. Om dit goed in te richten wordt een groenbeheerplan geschreven waarin staat hoe we binnen de gemeente het beheer en het onderhoud van het groen gaan uitvoeren. Het groenbeheerplan geeft inzicht in de werkwijze voor de plantsoenen. Het uitgangspunt dat gehanteerd wordt zijn de vastgestelde onderhoudsniveaus in het Beeldkwaliteitsplan. Het beheer van de bomen is vastgelegd in een apart boombeheerplan.

In het groenbeheerplan worden de beheerinspanningen gekoppeld aan de kosten die dit per jaar met zich mee brengt. Hierbij wordt inzicht gegeven in:

- Eenmalig te maken kosten (uitvoeren 0-beurt)
- Structurele kosten beheer en onderhoud
- Structurele kosten vervanging

Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland

Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland is in 2004 als Nationaal Landschap aangewezen. Het is een zeer open landschap dat veelal bestaat uit weilanden. Er is nauwelijks bebouwing en opgaande beplanting aanwezig. Het landschap is het resultaat van grootschalige veenontginningen, waarbij veengebieden zijn afgestoken om er landbouwgrond van te maken. Het veen is benut als turf, waarmee huishoudens warm bleven. Het kunnen ontwateren van deze gebieden is sinds de ontginning van groot belang. Dit verklaart de aanwezigheid van langgerekte sloten en daarmee het verkavelingspatroon van de weilanden. Het gebied heeft vandaag de dag veelal een agrarische functie. De rivier de Eem loopt dwars door het gebied.

Eem en Eemland

Beleidskaders: Ruimtelijke kwaliteit

Toekomst- en structuurvisie 'Baarn in 2030'

De toekomstvisie is gericht op 2030 en dient als basisdocument voor de structuurvisie met uitvoeringsprogramma voor de gemeente Baarn. In de toekomstvisie is antwoord gegeven op de vraag 'waar willen wij naar toe met de gemeente in de komende periode?' Wat er ruimtelijk gezien moet gebeuren om de beoogde doelen te verwezenlijken krijgt verder handen en voeten in de Structuurvisie. Met de structuurvisie wordt voldaan aan de eisen uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De visie met het uitvoeringsprogramma heeft een looptijd van circa 10 jaar.

Nota Ruimtelijke kwaliteit Baarn

De Nota Ruimtelijke Kwaliteit geeft uitdrukking aan de nieuwe inzichten binnen onze gemeente over de betekenis van de ruimtelijke kwaliteit, de gemeentelijke verantwoordelijkheid daarvoor en de wijze van omgang die daaruit voortvloeit. Hoofdstuk 2 'inspiratie' nodigt plannenmakers (waaronder de gemeente zelf) uit om bepaalde ruimtelijke kwaliteitsaspecten te betrekken in hun planvorming, het toetsingskader (hoofdstuk 3) geeft aan hoe de gemeente zich voorstelt dat aan deze ruimtelijke kwaliteitsaspecten inhoud wordt gegeven.

Beleidsvisie Erfgoed

Binnen deze nota is paragraaf 5.3 'Historisch cultuurlandschap' vooral van belang. De kaart cultuurhistorie van deze nota geeft de historische waarden van het groen in de gemeente weer.

Beleidskaders: Bomen

Bomenbeleidsplan 2013 – 2023

Om het beheer en behoud van bomen te borgen en in de gehele gemeentelijke organisatie te implementeren is het Bomenbeleidsplan opgesteld. De kern van het beleid is: vroegtijdig de belangen van bomen meewegen en bomen duurzaam de ruimte geven.

Bomenbeheerplan

Het bomenbeheerplan beschrijft het planmatig boomonderhoud en is gericht op instandhouding van het groene karakter van de gemeente. Naast het onderhoud wordt ook de omgang met ziekten en plagen beschreven en de aanpak van knelpunten bij bomen.

Bomenverordening gemeente Baarn 2016 en Uitvoeringsbeleid bomenverordening

Bomen zijn beeldbepalend voor de gemeente Baarn. Om het groene karakter van de gemeente in stand te houden en te beschermen is de “Bomenverordening gemeente Baarn 2016” (BVO) op 17 februari 2016 in de raadsvergadering vastgesteld. In de BVO staan regels over wat wel en niet mag bij bomen.

In het uitvoeringsbeleid staat vermeld hoe het college handelt binnen de kaders in de BVO. Het uitvoeringsbeleid bevat een beoordelingsbeleid voor het beslissen op een kapvergunning.

Bomenfonds

Indien bij een kapvergunning geen herplant mogelijk is, kan een financiële bijdrage in het Bomenfonds opgelegd worden. De gemeente zorgt dat met de financiën uit het Bomenfonds op een andere plek – waar nog geen boom staat - een boom geplant wordt. De regels over wanneer een bijdrage aan het Bomenfonds wordt verlangd staan in de BVO en het uitvoeringsbeleid.

Bebouwde kom Boswet 2016

Relevant kader in het geval van de beslissingsbevoegdheid gemeente bij kapvergunningen. De regelgeving valt momenteel binnen de Wet natuurbescherming (voorheen Boswet).

Beleidskaders: Groen en spelen

Beeldkwaliteitsplan 2019 – 2028 (BKP)

Het BKP vormt het strategisch kader voor het onderhouden en (her) inrichten van de openbare ruimte voor de aankomende 10 jaar. Hierbij werkt de gemeente toe naar 'een vorstelijke openbare ruimte'.

Groenadoptie openbaar groen

De gemeente heeft spelregels opgesteld waarmee het voor inwoners mogelijk is openbaar groen in onderhoud te nemen (groenadoptie). In dit document worden deze beschreven.

Speelruimteplan gemeente Baarn en uitvoeringsplan speelruimte

Dit speelruimteplan gaat over de gemeentelijke voorzieningen in de openbare ruimte waar kinderen (0 tot en met 5 jaar), jeugd (6 tot en met 12 jaar) en jongeren (12 tot en met 18 jaar), die in de verschillende buurten en wijken wonen, gebruik van kunnen maken.

Richtlijnen ingebruikgeving geveltuinen

De richtlijnen geven aan onder welke voorwaarden inwoners een geveltuin in de openbare stoep naast hun woning mogen aanleggen.

Richtlijnen over verkoop van snippergroen

De richtlijnen geven aan onder welke voorwaarden snippergroen aan inwoners wordt verkocht.

Beleidskaders: Stedelijk water

Gemeentelijk Water- en rioleringsplan Baarn en Soest

Het Gemeentelijk Water- en rioleringsplan Baarn en Soest, versie Baarn, loopt van 2018 tot en met 2022. Het gaat over alle gemeentelijke watertaken (afvalwater, hemelwater en grondwater), het stedelijk oppervlaktewater en de integratie met onze leefomgeving. Het plan beschrijft de achtergronden, het beleid, het programma en de financiën. Ook komen de rollen van gemeente, waterschap, bewoners en bedrijven aan bod.

Onderhoudsplan stedelijk water Baarn

In dit plan worden de visie op het beheer en het uit te voeren onderhoud van het water binnen het stedelijk gebied beschreven. In het plan zijn streefbeelden (voorbeelden van hoe iets er uit zal zien als het op de juiste manier beheerd wordt) te vinden van watergangen en oevers. Ook zijn er afspraken over onderhoud tussen het Waterschap en de gemeente in opgenomen en is informatie opgenomen over beschermde soorten.

De waarden van groen

De waarden van groen voor mens, economie en maatschappij zijn legio en veelal universeel. Dit betekent dat ze voor de gemeente Baarn van betekenis zijn, maar ook op andere plekken een vergelijkbare bijdrage leveren. We maken onderscheid tussen:

- **Economische waarde:**

Woningen met uitzicht op of in de nabijheid van een park of plantsoen worden gemiddeld hoger gewaardeerd dan gelijkwaardige woningen die geen groen in de omgeving hebben. Ook geeft groen een verbetering van het economische vestigingsklimaat voor bedrijven.

- **Gezondheidswaarde:**

Een groene omgeving nodigt uit tot bewegen. Gebleken is dat men in een groene leefomgeving eerder tot bewegen overgaat en dit ook langer kan volhouden. Ook voor kinderen is het belangrijk groen in hun woonomgeving te hebben. Zij kunnen hier beter en veiliger buiten spelen.

- **Waarde sociale veiligheid en verbondenheid:**

Een plek in de wijk waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten versterkt de onderlinge contacten en verbondenheid in de wijk. Een aantrekkelijke groeninrichting, waar bewoners vooral ook samen gebruik van maken, kan hiervoor ruimte bieden.

- **Identiteit en oriëntatie:**

Groen draagt bij aan de mogelijkheid tot oriëntatie in de bebouwde omgeving. Een solitaire boom of bomenrij kan een herkenningspunt zijn waarop mensen zich oriënteren. De diversiteit in plantmaterialen en beplantingstypen kan er voor zorgen dat onderscheid wordt gemaakt per wijktype. Het groen draagt daarmee bij aan het karakter en de identiteit van het stedelijk gebied als geheel en iedere wijk afzonderlijk.

- **Natuur en ecologie:**

Groen in de woonomgeving heeft een zekere ecologische waarde die eenvoudig is te vergroten wanneer specifiek rekening gehouden wordt met de aantrekkingskracht ervan op bijvoorbeeld wilde bijen en andere insecten. Door de beperkte grootte van de percelen, een relatief hoge mate van beheer en verstoring door de nabijheid van mensen is de ecologische waarde van het groen in een wijk minder groot voor grotere diersoorten en natuurlijke processen. Met name de grotere bospercelen en ruigtes in het buitengebied bieden volop mogelijkheden voor ecologische processen met een beperkt menselijk ingrijpen.

- **Milieuwaarde:**

In het stedelijk gebied heeft groen ook een waarde voor het leefmilieu. Zo zorgt groen voor het filteren van fijnstof en CO₂ uit de lucht, de matiging van de temperatuur en bevordert het de luchtvochtigheid. Op deze manier levert groen een actieve bijdrage aan een klimaatadaptief stadsklimaat.

- **Cultuurhistorische waarde:**

Sommige delen van de groeninrichting maken het verleden zichtbaar. Het zijn oude en / of karakteristieke groenelementen die hier vorm aan geven. In Baarn gaat het hierbij onder andere om de landgoederen op de overgang van het hoge naar het laag gelegen landschap, maar denk bijvoorbeeld ook aan de vele monumentale bomen.

Waarde van bomen

Bomen zijn beeldbepalende groenelementen in de buitenruimte en zorgen op tal van manieren voor een aangenaam leefklimaat. Denk hierbij naast het vastleggen van CO₂ aan het afvangen van fijnstof, productie van zuurstof, het verkoelen van het stedelijk gebied, het vormen van een natuurlijke geluidsbarrière, etc. Het kan echter zijn dat de ene kwaliteit op een andere manier juist een negatief effect heeft: de schaduwwerking van bomen kan er ook voor zorgen dat de opbrengst van zonnepanelen op daken niet optimaal rendeert. Hier is een tegenstrijdigheid in belangen, het vergt duidelijke uitgangspunten om hier goed mee om te gaan.

Een volwassen boom levert verhoudingsgewijs veel meer voordelen op dan meerdere jonge boompjes. Een grote boom heeft bijvoorbeeld veel meer groenoppervlak. Een volwassen boom op een goede standplaats vraagt ook veel minder onderhoud (en is dus goedkoper) dan jonge bomen. Dit zijn de zogenaamde boomdiensten.

Door variatie in het bomenbestand, door de bestaande uniformiteit te doorbreken, wordt gewerkt aan een duurzaam bomenbestand waarin de te leveren 'bomendiensten' ook voor de toekomst geborgd zijn. Variatie in sortiment betekent niet per definitie een sterke variatie in de beeldbeleving. Voor die gebieden waar een meer uniform beeld gewenst is, kan dit worden bereikt door het toepassen van een subtiële variatie, zoals het gebruik van verschillende cultuurvariëteiten binnen dezelfde soort. Het verschil in uitstraling is zeer beperkt, de toegevoegde waarde aan de duurzaamheid van het bomenbestand substantieel.

CO₂
Afvang en opslag

Minder
wateroverlast

Verhogen
biodiversiteit

Verhoogde
woningwaarde

Lagere
energiekosten

Gematigde
temperatuur

Minder
luchtvervuiling

Ecosysteemdiensten

Onder ecosysteemdiensten verstaan we de 'diensten' die de natuur ons levert. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen productiediensten, culturele diensten en regulerende diensten. In relatie tot een toekomstbestendig Baarn zijn het vooral de regulerende diensten die hieraan een belangrijke bijdrage kunnen leveren. Een solide en aaneengesloten groenstructuur waar volop ruimte is voor natuurlijke processen draagt hieraan bij.

Vanuit het oogpunt van de groenwaarden van Baarn zijn het juist de culturele diensten die hieraan invulling geven. De erfgoedwaarden, mogelijkheden tot recreatie, beleving en ontdekken zijn hiervan voorbeelden.

Voorbeelden van ecosysteemdiensten in Nederland

Bron: PBL, WUR, CICES 2014

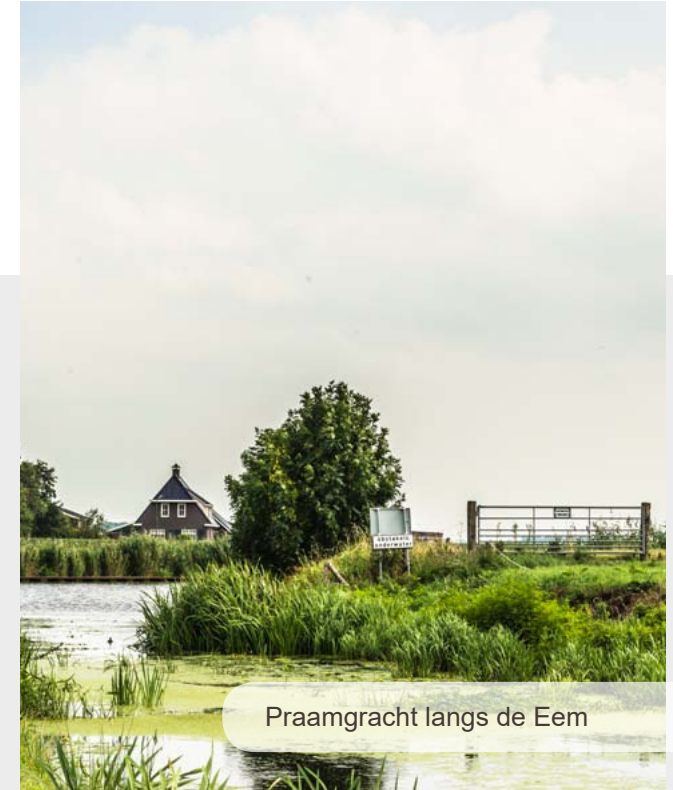
www.pbl.nl

Praamgracht en Eem

De Praamgracht is een voormalige turfvaart die loopt van Maartensdijk naar Baarn via Soest en Soestdijk. Ten oosten van Baarn stroomt de Praamgracht de rivier de Eem in.

De Eem begint officieel bij de Koppelpoort in Amersfoort. Ze wordt gevoed vanuit sloten en beken die vanaf onder andere de Veluwe richting de Eem stromen. De Eem mondt uit in het Eemmeer. Hiermee is de Eem de enige rivier die begint en eindigt binnen de Nederlandse grenzen.

De oevergebieden langs de Eem en Praamgracht hebben landschappelijke, recreatieve en natuurwaarde. Het gebied wordt met name door de openheid van het polderlandschap door veel bewoners en bezoekers hoog gewaardeerd. De Eem en Praamgracht zorgen echter ook voor een ecologische verbinding tussen het open polderlandschap en de beboste heuvelrug. Er is ruimte voor veel vogel-, dier- en plantensoorten. Hier liggen kansen om ecologische kwaliteiten verder te ontwikkelen.

Praamgracht langs de Eem

Afbeelding (kaartje): <https://kanaleninnederland.nl/>

Criteria bij kansen voor biodiversiteit

De kaart met kansen voor biodiversiteit bevat een voorstudie voor de plekken waar potentieel ruimte is voor het creëren van meer natuurwaarden. We gaan daarbij veelal uit van de bestaande inrichting, waarbij er door aangepast beheer en onderhoud wordt toegewerkt naar de beoogde situatie.

In deze voorstudie is met name gekeken naar kansrijke locaties, zoals:

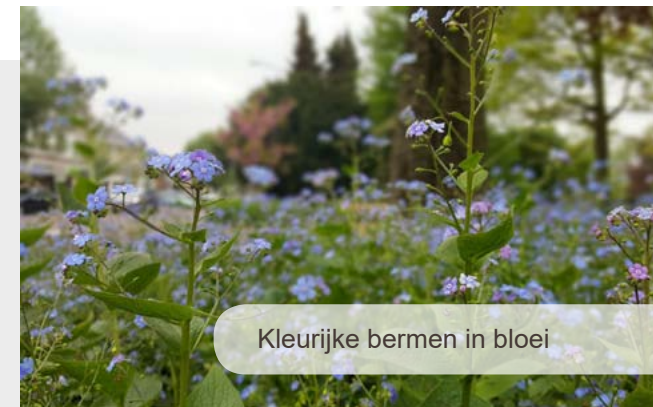
- Brede bermen
- Waterkanten
- Parken
- Grotere groenpercelen in de wijken

Aanvullend is gebruik gemaakt van divers kaartmateriaal en de kansen / kwaliteiten zoals aangereikt door de bewoners tijdens de bewonersavond binnen het gehouden participatieproces.

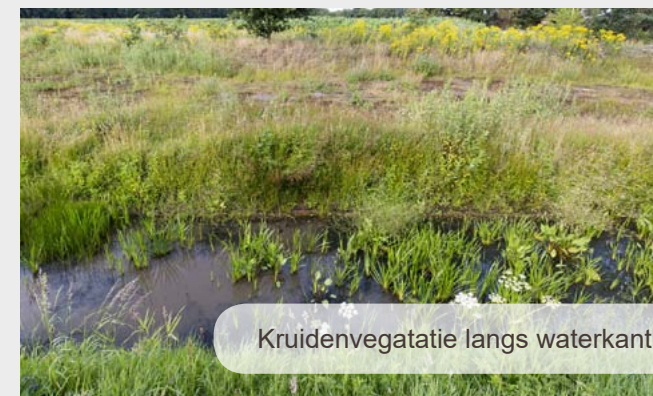
Werkwijze en vervolgacties

Een puntsgewijze toelichting op de aanpak:

- De locaties zijn verkregen op basis van bureaustudie, daarbij is er gekeken waar groen is of ruimte is om groen te ontwikkelen.
- Of elke locatie daadwerkelijk geschikt is zal moeten blijken uit een inventarisatie in de praktijk. Ook is van groot belang wie eigenaar is en/of het beheer en onderhoud voor de betreffende locatie uitvoert.
- Er is gekeken naar kansen voor biodiversiteit op alle niveaus. Dit zijn insecten, kleine zoogdieren of planten. Kleinere locaties en drukbezochte plekken zijn vooral voor insecten interessant.
- Kleine plantvakken in wijken zijn niet meegenomen omdat deze vaak geïsoleerd liggen, het ontbreekt daarbij aan de verbinding met andere groenarealen.
- De wijk 'Tuindorp' is als geheel aangemerkt als kansrijk omdat deze wijk is opgebouwd met veel groene ruimte tussen de bebouwing

Kleurrijke bermen in bloei

Kruidenvegetatie langs waterkant

Struweel als leefgebied

Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA)

Vanaf 2020 dient de ruimtelijke adaptatie onlosmakelijk onderdeel te zijn van beleid en uitvoering binnen gemeenten. Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is erop gericht om Nederland als geheel toekomstbestendig te maken. Dit betekent dat het aangepast is op de gevolgen van toenemende hitte, droogte en pieken in neerslag. Gemeenten leveren hierin een belangrijke bijdrage of moeten dit gaan doen.

In voorbereiding op de Stadsdialogen (in 2020), heeft de gemeente Baarn gewerkt aan een inventarisatie van kansen en risico's in relatie tot een veranderend klimaat. Hierbij is per locatie gekeken naar wat potentiële gevolgen zijn van klimaatverandering voor de leefbaarheid en veiligheid van de stedelijke inrichting / structuur.

Stadsdialogen (in 2020)

De gemeente gaat in gesprek met bewoners en overige stakeholders. Hierbij wordt uitleg gegeven over de thematiek (klimaatverandering en hoe hiermee om te gaan) en wat dit betekent voor de gemeente Baarn. Met elkaar willen we onderzoeken welke maatregelen passend zijn om te werken aan een buitenruimte die bestand is tegen een veranderd klimaat. Hierbij wordt ook de vraag gesteld of en hoe bewoners en stakeholders hieraan zelf een bijdrage kunnen leveren.

Bewonersparticipatie: bijdrage thema 'groenwaarden'

	Nr.	Aangereikt initiatief:	Groenwaarden	Biodiversiteit	Klimaatadaptatie	In rapportage	T.b.v. vervolgacties*	Samenwerking/integraal	Afgewezen	Toelichting / onderbouwing:
GROENWAARDEN	1	Te veel recreatiegroen, te weinig ruimte voor dieren.		•		•	•			In groenvisie zijn zones gericht op biodiversiteit opgenomen.
	2	Versnippering van groengebieden: meer aaneengesloten gebieden, verbindingen maken tussen gebieden.	•	•		•	•	•		Benoemd in de groenvisie, nog bepalen waar verbindingen te realiseren zijn. Samenwerking zoeken met andere beheerders.
	3	Mens minder centraal, meer uitgaan van waarde van het groen voor dieren en insecten.		•		•				Op sommige plekken is dit inderdaad de keuze, dit is uitgewerkt bij het thema biodiversiteit.
	4	Groenere inrichting binnen de bebouwde kom. Denk hierbij aan verticale tuinen, gevelbeplanting.	•	•	•	•	•			Voor het toepassen van gevelbeplanting in gemeentelijke stoepen zijn richtlijnen beschikbaar.
	5	Maarschalksbos teruggeven aan natuur als ziekenhuis gesloopt is.							•	Sloop van ziekenhuis komt niet in de groenvisie aan de orde. Uitgangspunt is bos met natuurlijk karakter (biodiversiteit). Bos valt binnen de categorie hoofdgroen.
	6	Weiland langs Praamgracht inrichten als verbingszone tussen Eemvallei en Utrechtse heuvelrug (wordt nu gebruikt als parkeerterrein).	•	•		•	•	•		Zone langs Praamgracht is waar mogelijk aangemerkt als verbingszone. Beperkt door eigendom derden. Parkeren is geregeld in bestemmingsplan en valt buiten de groenvisie.
	7	Rekening houden met toegankelijkheid voor mindervaliden.	•			•		•		Toegankelijkheid is onderwerp in de groenvisie. Samenwerking zoeken met stakeholders in sociaal domein.
	8	Entrees van Baarn aantrekkelijker inrichten inclusief Amaliapark.	•			•	•			Verwerkt in de groenvisie.
	9	Verbeteren van het beheer/onderhoud, achterstallig onderhoud, beheer vanuit natuurlijk perspectief en minder vanuit planning.	•	•		•	•			Onderhoudsniveaus zijn vastgelegd in Beeldkwaliteitsplan (BKP). Ecologisch beheer is in thema biodiversiteit verwerkt.
	10	Vermeerpark: rozen worden gemist.	•						•	Te concreet voor de groenvisie. Gevarieerd groen / soortenrijkdom is opgenomen bij thema biodiversiteit.
	11	Faas Eliaslaan&Escherrotorde herbepanten (ook vaste planten)	•						•	Te concreet voor groenvisie, de Faas Eliaslaan wordt al aangepakt.
	12	Ericahof/Ericastraat meer groen en speelplek.	•				•			Wordt vervolgd met onderzoek naar locaties in gemeente waar ruimte is voor groen. Er is apart beleid voor spelen en groen kan hier een bijdrage aan leveren.
	13	Bremstraat herinrichten (parkeren, groenstrook, wateroverlast).	•		•				•	Locatieduiding is te concreet voor in de groenvisie.
	14	Bestevaerweg herinrichten en onderhouden.	•							Renovatieplan is ontwikkeld en wordt / is uitgevoerd.
	15	Bloemrijke bermen toepassen.	•	•		•				Onderwerp bij biodiversiteit in groenvisie.
	16	Plantage is groene oase, maar momenteel slecht onderhouden.							•	Locatie is te specifiek om op te nemen in de groenvisie. Onderhoudsniveaus zijn vastgelegd in Beeldkwaliteitsplan (BKP). Aandachtspunt is de uitvoering hiervan.
	17	Eemerwaard: betere afscherming van weilanden zodat er meer rust is voor vogels/dieren.	•	•		•				In het algemeen wordt ruimte voor dieren als punt meegenomen in de groenvisie. Deze specifieke plek wordt niet genoemd.
	18	Groene speelterreinen toepassen.	•				•			Valt onder beleid spelen. Invulling groen wordt meegenomen tijdens participatie met inwoners. De waarde van groen t.b.v. spelen, recreatie en bewegen is in de groenvisie opgenomen.
	19	Samenwerking met gemeente Soest zoeken, daar is veel ervaring.								Kennisuitwisseling met de gemeente Soest vindt plaats.
	20	Bosje in componisten wijk	•						•	Te concreet voor in de groenvisie en ook weinig specifiek: wat is de wens? In de visie zijn gebieden met groene waarden opgenomen.
	21	Oosterstraat: bomen (diepwortelend i.p.v. hondenuitlaatveldjes).							•	Hondenuitlaatvelden vormen geen onderdeel van de groenvisie. Locaties voor (her)planten bomen vergen nader onderzoek.
	23	Het hanteren van de groentypen is niet zinvol. Groen is natuur waar we de biodiversiteit moeten maximaliseren. Er moet een robuuste structuur komen en vervolgens moet er gekeken worden welke concessies gedaan kunnen/moeten worden vanwege werken/wonen/recreëren.				•				In de groenvisie is een robuuste groenstructuur opgenomen met een indeling naar de groentypen: hoofdgroen, wijkgroen en buurtgroen. De indeling naar groenfuncties is voor een eventuele vervolgitwerking.

* t.b.v. uitwerking in bijvoorbeeld uitvoeringsplan of groenbeheerplan.

Bewonersparticipatie: bijdrage thema 'biodiversiteit'

	Nr.	Aangereikt initiatief:	Groenwaarden	Biodiversiteit	Klimaatadaptatie	In rapportage	T.b.v. vervolgcities*	Samenwerking/integraal	Afgevoelen	Toelichting / onderbouwing:
BIODIVERSITEIT	1	Niet alle natuur volledig verkavelen, maak keuzes.	•	•		•	•			O.a. door prioriteren van groeninrichting (hoofdgroen, wijkgroen, buurtgroen) en onderzoeken in welke gebieden ruimte is voor biodiversiteit.
	2	Geen auto's parkeren in weilanden (langs Praamgracht/parkeerterrein Soestdijk).							•	Niet voor groenvisie: betreft terrein van derden en mogelijk volgens bestemmingsplan.
	3	Visie vormen op recreatie per gebied.	•	•	•	•				Balans tussen biodiversiteit en recreatie is opgenomen in de groenvisie.
	4	Natuurlijke uitstraling kan ook met verzorgde vaste planten en heesters.	•	•		•	•			Zones met mogelijkheid voor meer natuur (biodiversiteit en minder strak) zijn aangegeven in de groenvisie.
	5	Een mix van strak en natuurlijk.	•	•		•	•			Zones met mogelijkheid voor meer natuur (biodiversiteit en minder strak) zijn aangegeven in de groenvisie.
	6	Soortenkeuze: bloemen/kruiden, insecten, diversiteit, meer bomen, vaste planten, minder gras, afstemmen op grondsoort en grondwater (15 opmerkingen).	•	•	•	•	•			Benoemd in de groenvisie bij het thema biodiversiteit.
	7	Communicatie en samenwerking: voorlichting over biodiversiteit aan bewoners, wat is natuurlijke uitstraling en waarom belangrijk?, samenwerking met waterschap, jeugd betrekken (6 opmerkingen).	•	•	•	•	•	•		Verkennen samenwerking met derden. Inwoners betrekken door uitvoering 'Operatie Steenbreek'.
	8	Beheer aanpassen aan biodiversiteit: oa maaieregime, behoud van soorten, ecologisch beheer, geen gif, langere groenstroken en grotere groenruimtes, gelaagdheid (13 opmerkingen).	•	•	•	•	•			Benoemd in de groenvisie, wordt nader uitgewerkt.
	9	Inwoners stimuleren om hun tuin te vergroenen (4 opmerkingen).	•	•	•	•	•			Inwoners betrekken door uitvoering 'Operatie Steenbreek'.
	10	Natuurzone langs Praamgracht (van Amsterdamsestraatweg tot de Eem) met gelaagdheid in beplanting.	•	•	•		•	•		Opgenomen in de groenvisie. Deel van terrein is eigendom van derden.
	11	Locatie Rusthoek, weide met Schotse Hooglanders, Maarschalkbos, landgoed Joop van den Ende en Buitenzorg: ecologische verbinding maken tussen gebieden met behulp van particulieren.	•	•	•		•	•		Optie op haalbaarheid nader te onderzoeken.
	12	'Bijen honeyway' langs Geerenweg en Drakenburgerweg. Torenlaan: veldbloemen op groenstrook tussen trottoir en fietspad.	•	•		•	•			In algemeen benoemd in de groenvisie. Nader onderzoeken op welke locaties (aanvullend) ruimte is.
	13	Meander medisch centrum (Maarschalkbos): bomenhandhaving en kapbeleid uitleggen. Welke waarden streven we na?	•	•	•			•		Op deze locatie is onderhoud inclusief participatie met inwoners afgerond. Uitgangspunt: bos met natuurlijk karakter (biodiversiteit).
	14	Bevorderen van natuurlijke begroeiing waterkanten van bijvoorbeeld de Eem.	•		•	•	•			Onderzoek naar haalbaarheid in verband met waterveiligheid en eigendom derden.
	15	Afvangen van fijnstof middels aanplant van coniferen langs de A1.		•	•	•	•	•		Te concreet voor in visie. Wel meenemen voor de toekomst. Samenwerking zal dan gezocht moeten worden (bv Rijkswaterstaat).
	16	Gebied rondom de waterpartij langs 'de Gondel, de Bark en het Jacht' uitbreiden naar het noorden.	•	•		•	•			Onderzoeken wat mogelijkheden zijn m.b.t. ecologische verbingszone in dit gebied.
	17	Biologisch verantwoorde zadenmengsels gebruiken.		•			•			Keuze voor verdere uitwerking in groenbeheerplan.
	18	Hondenuitlaat beter reguleren.							•	Geen onderdeel van groenvisie. Dit is geregeld in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).
	19	Zakjes bloemzaad uitdelen aan bewoners, bewoners laten participeren.							•	Bewonersparticipatie wel meegenomen, dit voorstel is te concreet om op te nemen in de groenvisie.
	20	Meer prullenbakken (minder zwerfvuil) plaatsen.							•	Te concreet om op te nemen in de groenvisie.
	21	Snelheid verlagen naar 30 km per uur i.v.m. stikstofuitstoot.							•	Is geen onderwerp voor de groenvisie of eventuele vervolg hierop.
	22	Geld beschikbaar stellen voor bewoners om groenstroken die zij geadopteerd hebben biodivers aan te planten.							•	Te concreet voor in de groenvisie. Wel meenemen bij mogelijke maatregelen om bewoners te ondersteunen bij vergroenen.
	23	Inheemse soorten kiezen.							•	Gezien klimaatveranderingen kan soms de keuze voor uitheemse soorten de voorkeur hebben.
	24	Tuin Uittenboschcomplex is een prachtige bostuin.							•	Geen concreet voorstel aan te ontlenen, betreft particulier eigendom.
	25	Baarnse bos: bos (noord) opruimen, parkachtiger maken. Meer ruimte voor diversiteit of doorkijk naar kleine kom.							•	In eigendom van Staatsbosbeheer.
	26	Kwelwater: geef organismen in Oostervijver de kans.							•	Water is in beheer bij het Waterschap. Waterkwaliteit is geen onderdeel van de groenvisie.
	27	Eutrofiëring weilanden en aangrenzende sloten is probleem voor biodiversiteit. Hoe kunnen we dit veranderen?							•	Vraagstuk dat niet op gemeentelijk niveau op te lossen is.

* t.b.v. uitwerking in bijvoorbeeld uitvoeringsplan of groenbeheerplan.

Bewonersparticipatie: bijdrage thema 'klimaatverandering'

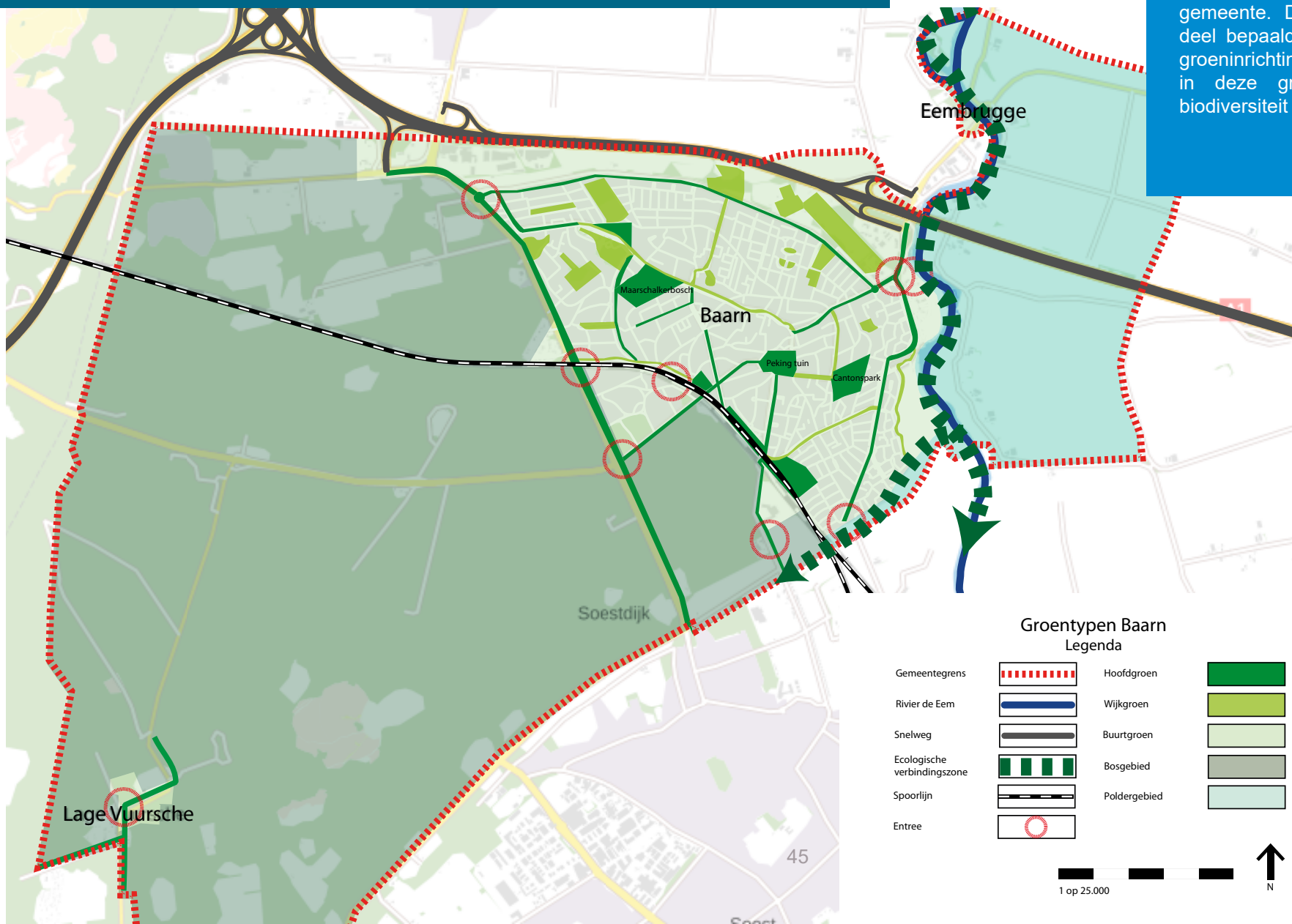
	Nr.	Aangereikt initiatief:	Groenwaarden	Biodiversiteit	Klimaatadaptatie	In rapportage	T.b.v. vervolgacties*	Samenwerking/integraal	Afgewezen	Toelichting / onderbouwing:
KLIMAATVERANDERING	1	Bomen aanplanten voor schaduw en koelte (12 opmerkingen).	•	•	•	•	•			Belang van bomen is benoemd, nader uit te zoeken op welke locaties toe te passen. Rekening houden met boven- en ondergrondse groeiomstandigheden.
	2	Minder stenig oppervlak in tuinen, bewoners stimuleren hun tuin te vergroenen.			•	•	•	•		Subsidieregeling voor vergroenen van tuinen is beschikbaar. Bewustwording inwoners door uitvoering van 'Operatie Steenbreek'.
	3	Waar mogelijk stenig oppervlak vervangen voor doorlatend oppervlak (bijv. parkeerplaatsen).			•			•	•	Niet van toepassing op het groen. Wel een onderwerp voor de algemene opgave in klimaatadaptatie.
	4	Bij keuze beplanting rekening houden met droogte en hitte: juiste beplanting op juiste plaats (grondwater, bodemsoort).	•	•	•	•	•			Richtlijnen en lijst van voorkeurssoorten opstellen voor nieuw groen.
	5	I.v.m. droogte regenwater niet te snel afvoeren.			•	•	•	•		Wordt in 2020 integraal opgepakt en opgenomen in de uitvoering klimaatadaptatie.
	6	Meer regenwater infiltreren in de bodem.			•	•	•	•		Wordt in 2020 integraal opgepakt en opgenomen in de uitvoering klimaatadaptatie.
	7	Opvangmogelijkheden creëren voor water: wadi's, ondergrondse wateropvang (4 opmerkingen).		•	•	•	•	•		Wordt in 2020 integraal opgepakt en opgenomen in de uitvoering klimaatadaptatie.
	8	Beheer aanpassen aan klimaatveranderingen (o.a. grotere boomspiegels, bodemverbetering, blad waar mogelijk laten liggen i.p.v. wegblazen, goede betaling voor beheer en onderhoud zodat dit zorgvuldig kan gebeuren).	•	•	•	•	•			Concreet uitwerken in beheerplan/uitvoeringsplan.
	9	Bij nieuwbouwprojecten ook aandacht voor groen en beplanting.	•	•	•	•	•	•		Wordt meegenomen in belangenafweging bij ontwikkelingen. De groenstructuurkaart is hierbij een belangrijk uitgangspunt.
	10	Ericastraat en -hof veel wateroverlast i.v.m. hoogteverschillen, Gerrit van Veenstraat: waterafvoerende drempels.			•		•			Opgenomen in groenvisie: Bijdrage van groen in wateroverlast. In 2020 wordt klimaatadaptatie integraal opgepakt.
	11	Regenwater afkoppelen stimuleren, bewoners hierbij ondersteunen, subsidies, regentonnen beschikbaar stellen (7 opmerkingen).			•	•	•			Opgenomen in groenvisie: betrekken/stimuleren inwoners in eigen bijdrage aan klimaatadaptatie. Subsidieregeling afkoppelen is beschikbaar.
	12	Subsidie voor groene daken.		•	•	•				Subsidieregeling groene daken is beschikbaar.
	13	Waterloop Emmalaan verbinden met andere waterlopen (bijv. in Maarschalkerbos).							•	Niet haalbaar, de vijver aan de Emmalaan is kunstmatig.
	14	Groene terrein bij Marechausseterrein graag behouden als groen gebied, geen nieuwbouw gewenst op die plek.							•	Ontwikkeling van dit terrein is geen onderdeel van de groenvisie (politieke afweging).
	15	Cantonspark en Maarschalkerbos doorzichtiger maken i.v.m. sociale controle.	•				•			Genoemde locaties zijn gerealiseerd of staan gepland om uit te voeren. Algemeen toepasbaar voor andere locaties.
	16	Opdruk van bomen op voetpad Oosterstraat en Schaeplanlaan.					•		•	Te concreet voor in de groenvisie, past niet in thema klimaatverandering. Wel iets om rekening mee te houden in beheerplan.
	17	Strengere controle op hondenpoep.							•	Hoort niet in groenvisie thuis, is mogelijk wel onderwerp voor beheerplan.
	18	Check Griffioen Lageschaar voor beplantingsconcepten.					•			Algemeen opgenomen in de groenvisie: opstellen van richtlijnen en lijst van voorkeurssoorten groen.
	19	Geen woonwijk langs snelweg i.v.m. fijnstof.							•	Geen onderwerp voor de groenvisie: dit wordt integraal opgepakt en kent een politieke afweging.

* t.b.v. uitwerking in bijvoorbeeld uitvoeringsplan of groenbeheerplan.

Kaart: Indeling groentypen

Deze kaart toont de indeling van het Baarnse groen naar de volgende groentypen: hoofdgroen, wijkgroen en buurtgroen.

Deze indeling is gemaakt op basis van de bijdrage die groen levert aan de leefbaarheid en identiteit van onze gemeente. Dit wordt voor een groot deel bepaald door de waarde van de groeninrichting in relatie tot de thema's in deze groenvisie: groenwaarden, biodiversiteit en klimaatverandering.

Groentypen Baarn Legenda

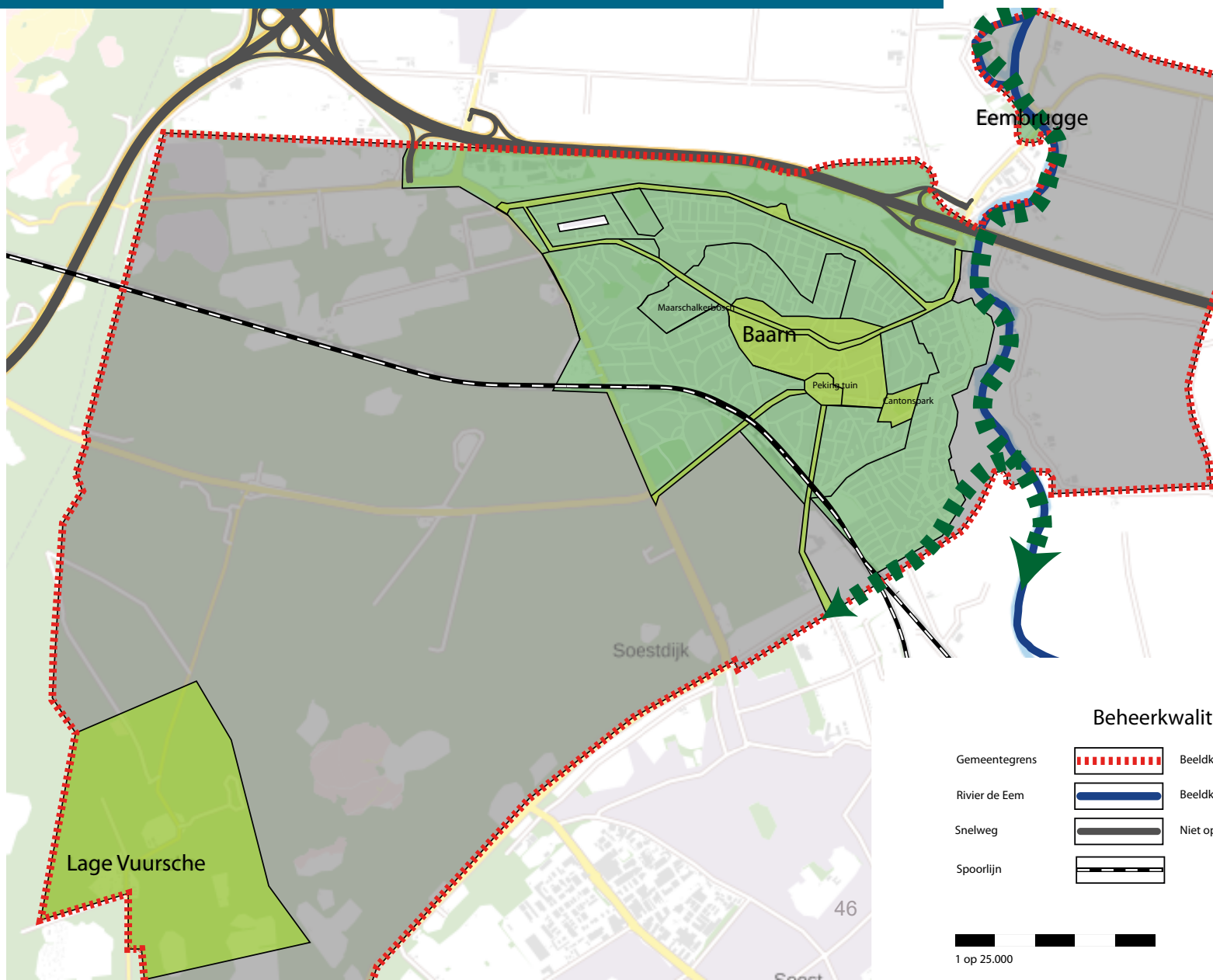
Gemeentegrens		Hoofdgroen	
Rivier de Eem		Wijkgroen	
Snelweg		Buurtgroen	
Ecologische verbindingszone		Bosgebied	
Spoorlijn		Poldergebied	
Entree			

Kaart: Beheerkwaliteit in Baarn

In de gemeente Baarn werken we op basis van beeldkwaliteit. We hanteren hierbij de Kwaliteitscatalogus van het CROW, met daarin de schaalbalk opgenomen. De schaalbalk loopt van A+ (zeer hoge kwaliteit) tot D (zeer lage kwaliteit).

In de gemeente Baarn hebben we in het Beeldkwaliteitsplan (BKP) afgesproken te onderhouden op beeldkwaliteit A en B, dit is per gebiedstype bepaald.

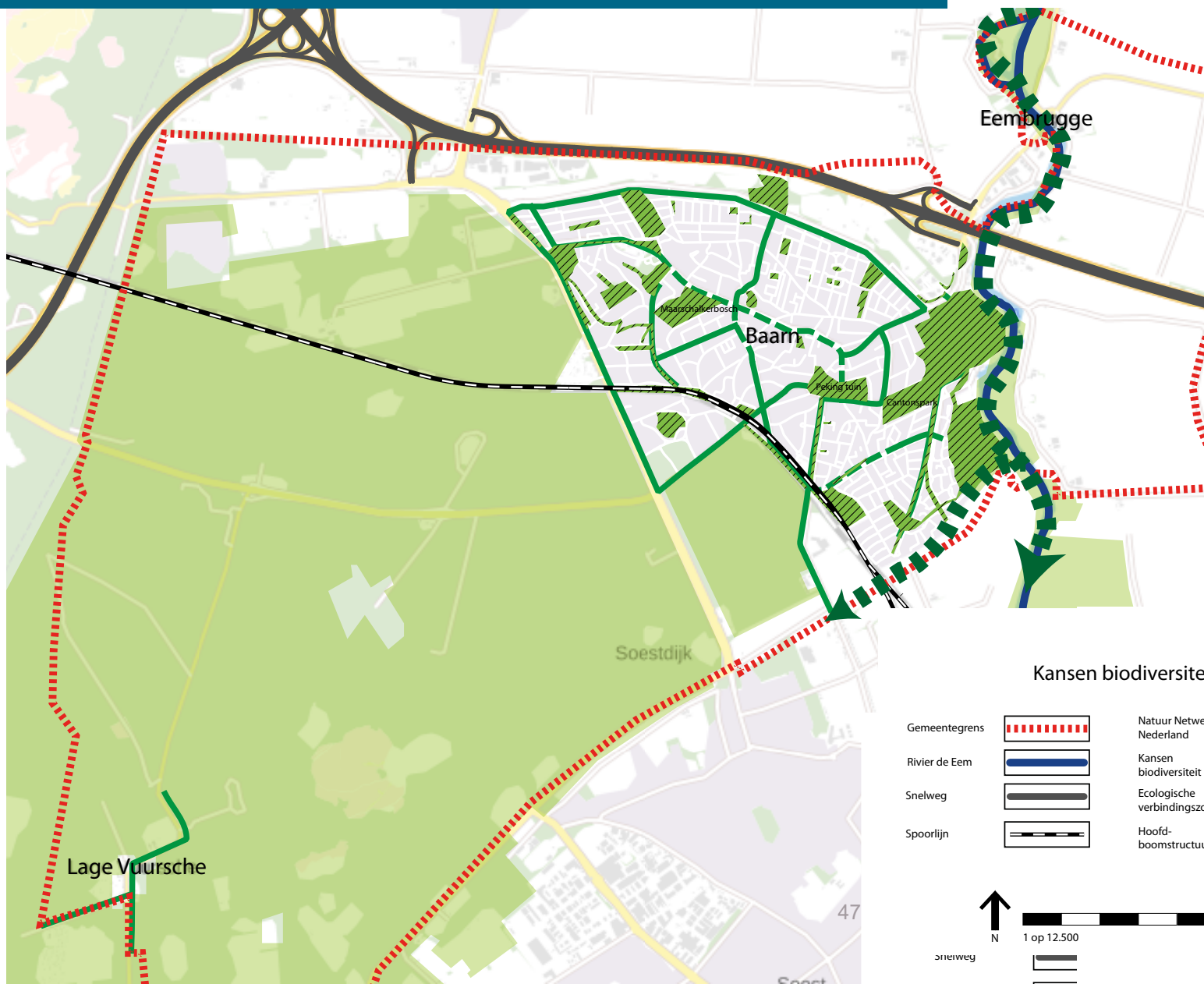
Gebiedstype	Beeldkwaliteit
Bedrijventerreinen	B
Bosgebied	B
Bosparken	B
Centrum	A
Eembrugge en polders	B
Hoog-Baarn	B
Invalswegen	A
Lage Vuursche	A
Naoorlogse wijken	B
Stedelijke parken	A
Vooroorlogse wijken	B

Beheerkwaliteit

Gemeentegrens		Beeldkwaliteit A	
Rivier de Eem		Beeldkwaliteit B	
Snelweg		Niet opgenomen	
Spoorlijn			

1 op 25.000

Kaart: Kansen voor biodiversiteit in Baarn

Onder biodiversiteit verstaan we de soortenrijkdom aan planten en dieren en de genetische variatie hiertussen. De biodiversiteit staat onder druk.

De afname van soortenrijkdom is een mondiaal probleem. We willen een bijdrage leveren aan het remmen en waar mogelijk zelfs te stoppen van deze afname.

Dit doen we onder andere door locaties aan te wijzen waar mogelijkheden zijn om biodiversiteit voorrang te geven. Dit kan bijvoorbeeld door aangepast beheer of aanpassing van het aan te planten sortiment. De biodiversiteitskaart bevat een voorstudie voor de plekken waar potentieel ruimte is voor het creëren van meer biodiversiteit.

Kansen biodiversiteit

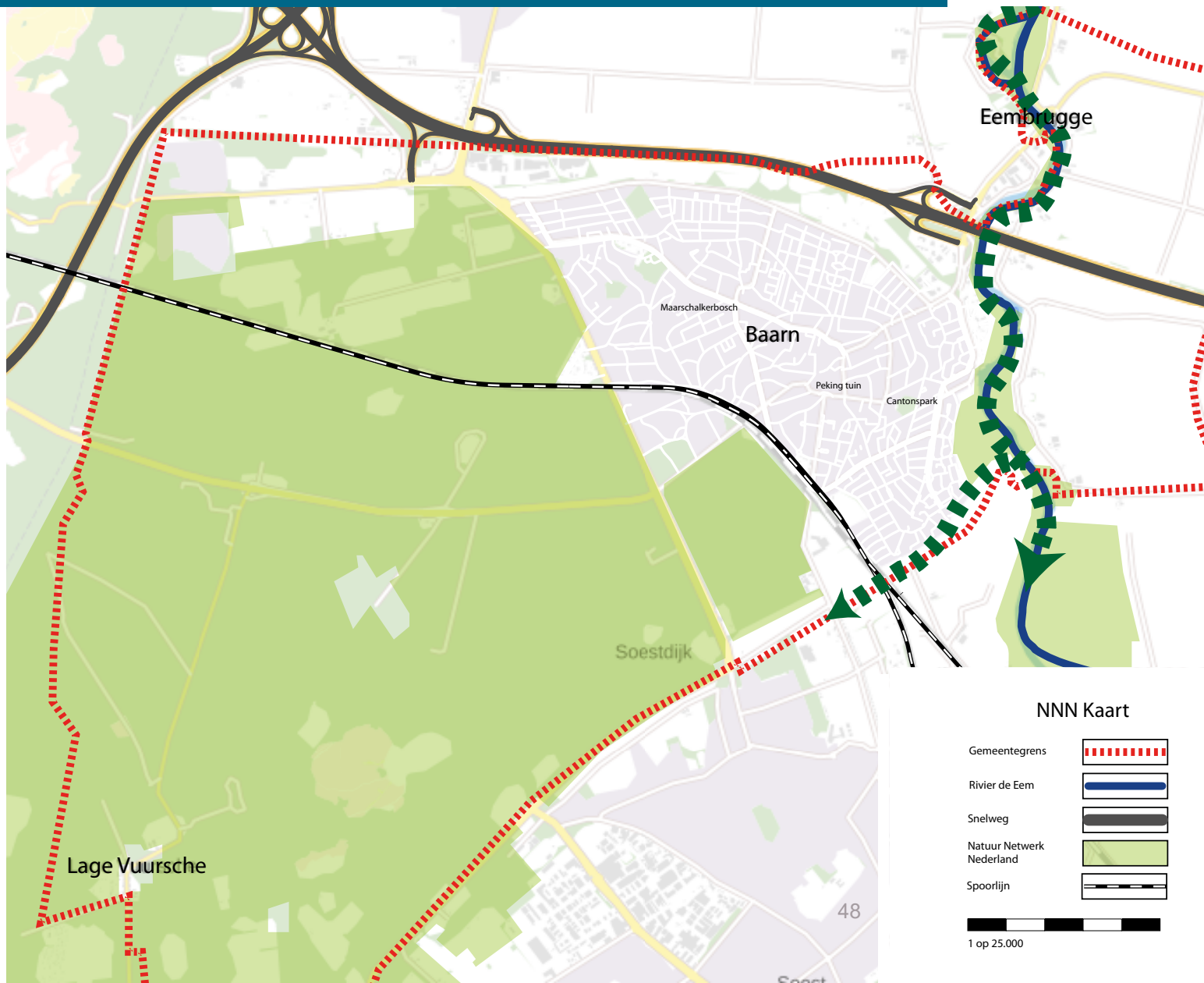
Gemeentegrens		Natuur Netwerk Nederland	
Rivier de Eem		Kansen biodiversiteit	
Snelweg		Ecologische verbindingszone	
Spoorlijn		Hoofd-boomstructuur	

1 op 12.500

orierweg

Kaart: Nationaal Natuurnetwerk (NNN)

De basis van het natuurbeleid is het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het NNN is een netwerk van natuurgebieden in Nederland. Juist de verbinding en samenhang leidt tot grotere natuurgebieden die vervolgens beter bestand zijn tegen negatieve milieu-invloeden als verdroging. Door natuurgebieden met elkaar te verbinden, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden. Dit levert een bijdrage aan de instandhouding van de biodiversiteit in Nederland.

Binnen het NNN geldt voor beoogde ingrepen het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent in beginsel dat nieuwe ontwikkelingen niet mogen leiden tot significante aantasting van het NNN. Alleen wanneer het openbaar belang groot is en alternatieven ontbreken, kan hierop een uitzondering worden gemaakt. In de NNN-wijzer van de provincie Utrecht wordt hierover meer uitleg gegeven.

NNN Kaart

Gemeentegrens	
Rivier de Eem	
Snelweg	
Natuur Netwerk Nederland	
Spoorlijn	

1 op 25.000

Eerste verkenning kwetsbaarheden en kansen (bron: Stan Water)

Baarnsche Zoom:

- Wateroverlast: regen van de heuvel / kwel grondwater afkoppelen = risico
- Droogte: fijnstof (A1)
- Hitte: door A1 / door energiezuinige nieuwbouw

KANSEN bij nieuwbouw:

- gebouwen licht / groen maken ter beperking hitte
- grondwaterbestendig bouwpeil
- zone groen inrichten: verkoelend & afvang fijnstof
- zone als waterbuffer inrichten

Kasteel Groeneveld:

- Droogte: groenschade, met name monumentaal groen
- Hitte: waterkwaliteit / blauwalg

KANS: zie 'Hoog, groen Baarn'

Kern met o.a. winkels, scholen, ziekenhuis, OV en theater:

- Wateroverlast: geen ruimte voor regenwater op straat. Met name problematisch bij winkels en zorg (bereikbaarheid Meander)

KANS:

- regenwater vasthouden (platte daken?) en infiltreren in de bodem
- (winkel)straat watervoerend maken bij herinrichting
- (winkel)straten / winkels tijdelijk afsluiten bij heftige bui

Hoog, groen Baarn:

- Droogte: groenschade

KANSEN:

- Groencatalogus: groen dat past bij het nieuwe klimaat
- regenwater vasthouden en infiltreren in de bodem
- Particulier terrein inzetten

Semi-hoogbouw:

- Hitte: bebouwing gevoelig voor hitte, geen verkoelend effect van groen

Sport / De Drie Eiken:

- Wateroverlast: regen van de heuvel / kwel grondwater afkoppelen = risico
- Droogte: fijnstof (A1)
- Hitte: A1 / bedrijfsgebouwen / kunstgras / gravel

Catonspark (en andere parken):

- Droogte: groenschade monumentaal groen / huidige groenplan past niet in het nieuwe klimaat
- Hitte: waterkwaliteit / blauwalg

KANS:

- verkoelend groen voor omgeving. Voorwaarde: beschikbaar water bij groen in zomer (kunstmatig aanvoeren?)
- Groencatalogus: groen dat past bij het nieuwe klimaat

Oostrand / Eem op slappe grond:

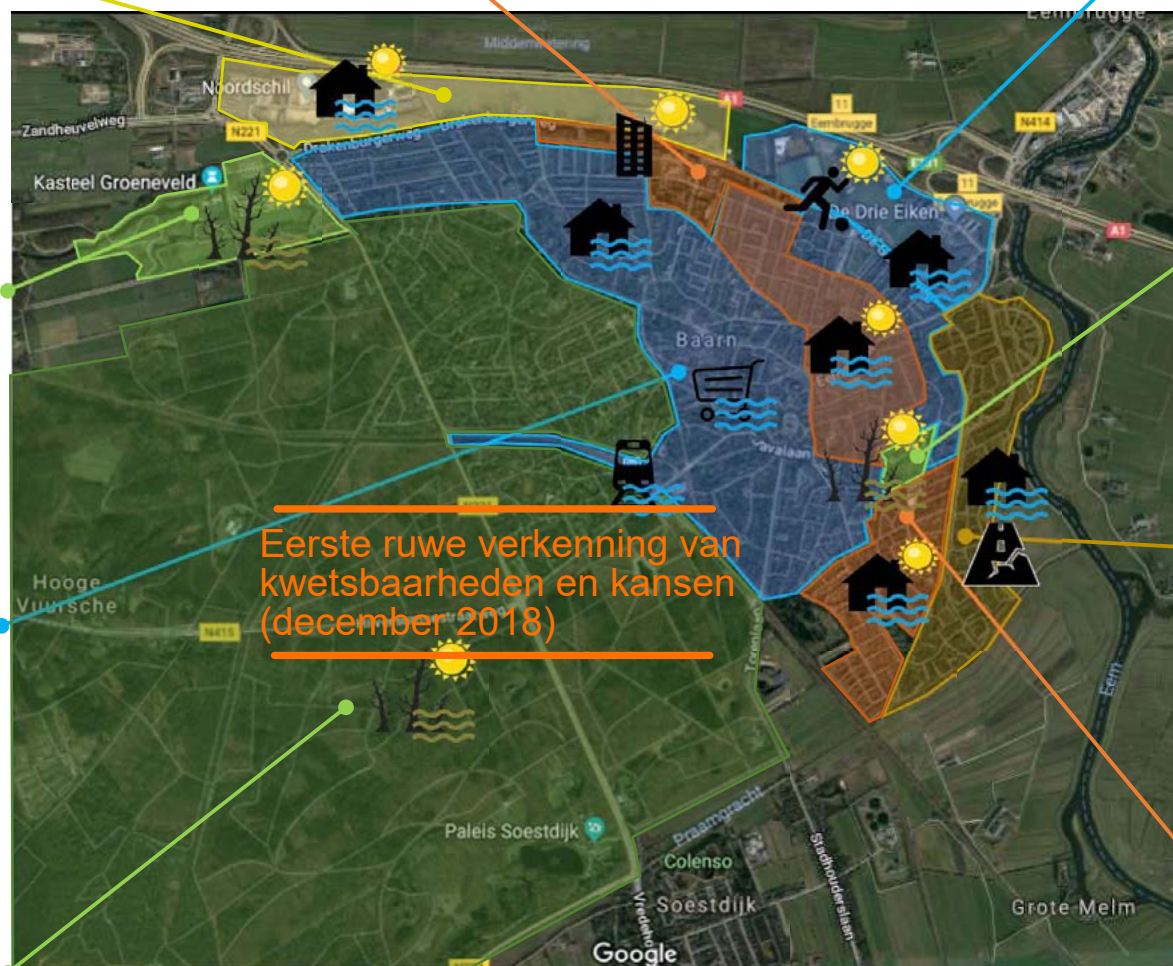
- Droogte: schade aan infra en opstallen door verzakking
- Wateroverlast: voet van de heuvel / kwel & afstromende regen / toename GW overlast / afkoppelen = risico

Dichtbebouwde wijk met scholen, ouderen, hangplekken:

- Hitte: veel versteend oppervlak, diversiteit aan kwetsbare groepen dicht bij elkaar
- Wateroverlast: geen ruimte voor regenwater op straat.

KANS:

- Maatschappelijk vastgoed als voorbeeld
- Sociaal netwerk / particulier terrein inzetten
- Groen vs parkeren

Stan Water
Water en klimaatplaatje in de stad

Bronvermelding

In de groenvisie zijn diverse afbeeldingen gebruikt, afkomstig van de navolgende bronnen:

- Boomadviesbureau Duifhuizen
- Rob Rutten
- BTL Nederland

Geen van deze afbeeldingen mag zonder vooraf schriftelijke toestemming van de bronhouder worden gebruikt.

Overig bronnen

Indien gebruik is gemaakt van een bron, anders dan bovenstaand benoemd, dan is de gebruikte bron vermeld bij de afbeelding.

Groenvisie gemeente Baarn 2020

Op de toekomst voorbereid

BTL
Advies

part of idverde

gemeente Baarn